

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΑΣΚΗΣΑΝΤΟΣ ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ

ΣΥΝΤΕΘΕΙΣΑ ΥΠΟ

ΝΗΦΩΝΟΣ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΘΕΙΣΑ ΔΕ

ΚΑΙ

ΕΚΜΑΘΟΜΕΝΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΙΕΡ. ΚΟΙΝΟΒΙΟΥ ΣΙΜΩΝΟΣ ΠΕΤΡΑΣ

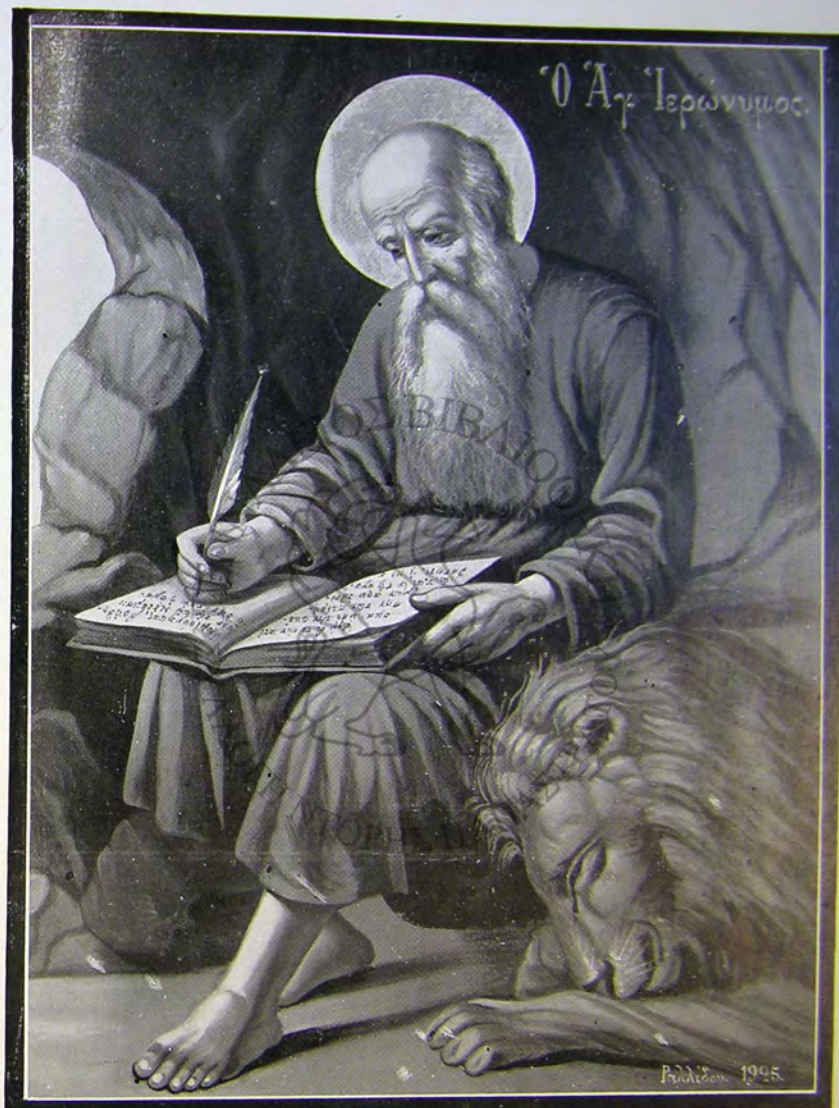
ΑΡΧΙΜΑΝΑΡΙΤΟΥ ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ

ΤΥΠΟΙΣ: Α. Ε. Β. Ε. Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ & ΣΙΑ

1925

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΩΝ ΕΝ ΤΗ ΕΡΗΜΩ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ!

ΤΗ ΙΕ' ΙΟΥΝΙΟΥ

Φιλοπονηθεῖσα ὑπὸ Νήφωνος μοναχοῦ ἐν ἔτει αὐτοῦ. συμπληρωθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ ἐλαχίστου Ἱερωνύμου μοναχοῦ Σιμωνοπετρίτου ἐν ἔτει αὐτοῦ γ' (1893).

ΜΙΚΡΟΥ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΤΕΛΟΥΜΕΝΟΥ

Εἰς τὸ Κέρι ἐκέκραξα ἰσχυρῶς σίχ. δ' καὶ ψάλλομεν στήθεϊ προσόμοια τὰ παρόντα.

Ἦχος πλ. δ'. Ω τοῦ παραδόξου θαύματος.

Πάτερ σοφὲ Ἱερώνυμε, ἀνακαθάρας τὸν νοῦν, τῆς σαρκὸς ἔξω γέγονας, καὶ σοφίαν εἰλκυσας, πρὸς σαυτὸν δι' ἧς ἐγνωκας, τὸν τῆς σοφίας γνώστην καὶ πάροχον, Χριστὸν τὸν μόνον Θεὸν καὶ Κύριον. Ὁ τῶν ἀγώνων σου! δι' ὧν ἐμεγάλυνας τὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ κατεστηλίτευσας τὰ τοῦ ἀλάστορος.

Πάτερ σοφὲ Ἱερώνυμε, τῇ πενταγλώττῃ σπουδῇ, καὶ ἐνθῶ ἀσκήσει σου, μέγας ὤφθης πρόμαχος, τῆς Χριστοῦ θείας πίστεως· διὸ καὶ χαίρει ἡ σοῦ ἀκούσασα, φωνῆς τῆς ζωῆς καὶ σὲ βλαστήσασα, τὸν θεοκόσμητον, τὸν πολλοῖς δοξάσαντα τὸν Ποιητὴν, λόγους τε καὶ πράξεις, Θεὸν τὸν Κύριον.

Πάτερ σοφὲ Ἱερώνυμε, καθηγητὰ τῶν πιστῶν. Ἀγωνιστὴν ὁ γνήσιος φίλος Θεολόγου τε, μαθητῆς ὁ περιδοξος, σοῦ τὰ γραφέντα τεύχη ἐκλάμπουσιν, ὑπὲρ ἡλίου ἀνγὰς τῇ χάριτι καὶ κατατέρπουσιν ὀρθοδόξους ἅπαντας καὶ εὐσεβεῖς τοὺς δὲ μὴ βυθίζουσιν, εἰς Ἄδου πέταυρον.

Πάτερ σοφὲ Ἱερώνυμε, χρόνοις πολλοῖς ἐπὶ γῆς, ἐξασκήσας ἀνέδραμες, πρὸς τὴν ἐπουράνιον, Πόλιν τοῦ ζῶντος Θεοῦ, καὶ τὰ ἐκεῖσε μάκαρ ἐγνώρισας, καθ' ἣπαρ πάντα τῷ σὺ θεράποντι. Διὸ νῦν πρέσβευε, ὑπὲρ τῶν τιμώντων σου τὴν ἱεράν, μνήμην καὶ πανήγυριν θεομακάριστε.

Δόξα ἡχος β'. (Ἱερωνύμου).

Οσὶε Πάτερ Ἱερώνυμε σοφέ, ὁ τῆς θύραθεν σοφίας, καὶ τῆς ἁνθ' ὁμοθυμαδὸν πεπληρωμένος θεῖα χάριτι, καὶ δαδονχῶν τὸν κόσμον τοῖς Θεοσόφοις σου διδάγμασιν, ὡς ἔχων παρηγοσίαν πρὸς τὸν οἰκτιρμονα Θεόν, ὑπὲρ ἡμῶν ἰκέτευε τῶν τελούντων ἐν πίστει τὴν σεβασμίαν σου μνήμην σήμερον, τοῦ λυτρωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἐκ τῶν σκανδάλων τοῦ ἐχθροῦ Πάτερ Ἀγιώτατε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου εἰς σὲ ἀνατίθην, Μήτηρ τοῦ Θεοῦ, ἡ ὑλαζόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου.

Τὸ φῶς ἡλάρων. Τὸ προκείμενον. Τὸ Καταξίωσον· καὶ Ἀπόστιχα τὰ παρόντα.

Ἦχος β'. Οἶκος τὸ Ἐφραθά.

Δεῦτε τὴν ἱεράν, καὶ φωσφόρον ἡμέραν, Ἐρωσύμου μνήμης, τελέσωμεν ὕμνου· τες ἐν πίστει ὦ φιλέοργοι.

Στίχ. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν.

Σήμερον ὁ στεργός, τῆς εὐσεβείας πύργος, ἐν οὐρανοῖς πολέων, ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύει· ὁ θεὸς Ἐρωσύμος.

Στίχ. Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ.

Χαίροις σὺν τοῖς χοροῖς, οἰκῶν τῶν Ἀσωμάτων, καὶ ᾄδων τῇ Τριάδι, τῇ Ἁγίᾳ σὺν τούτοις τὸν ὕμνον τὸν Τρισάγιον.

Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον· ὁμοιον.

Νύμφη τοῦ Ποιητοῦ, χωρίον τοῦ ἀπείρου, ἡ τὸν Θεὸν ἀφράστως, τεκοῦσα ὀρθοδόξους, ἐκλύτρωσαι κολάσεως.

Τὸ νῦν ἀπολύει· τὸ Τρισάγιον. Ἀπολυτίκιον καὶ Ἀπόλυσις.

ΕΝ Τῷ ΜΕΓΑΛῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Τὸ μακάριος ἀνὴρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ψάλλομεν στιχηρά προσόμοια.

Ἦχος δ'. Ἐδοκας σημείωσιν.

Ἐδοκας τῷ Κτίστῃ σου, νοδὸς εὐθύτητα· Ὅσιε, καὶ σαρκὸς καθαρότητα, εὐχῆς τὸ ἀρέμβαστον, γύσιν τε δακρύων, δι' ὧν ἡξιώθης, ἰδεῖν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ ἦν θεωροῦσιν αὐτοῦ οἱ πρόκριτοι· καὶ ᾄδειν τὸν Τρισάγιον, ὕμνον σοφῇ Ἐρωσύμῳ ὃν ἐν πόλῃ συμψάλλονσιν οἱ οὐράνιοι Ἀγγελοι.

Ἀσκησὶν ὑπέμεινας, τὴν πολυχρόνιον· Ὅσιε, καὶ Θεῷ εὐηρέστησας, ὡς ἄλλος Ἀπόστολος, ὡς κρηπίς Ὅσιων, ὡς πολὺς τὰ θεῖα, ὡς τῆς σοφίας ἐραστής, καὶ ὡς δοχεῖον τοῦ Θεοῦ Πνεύματος· διὸ σου τὴν ἐτήσιον μνήμην σοφῇ μακαρίζομεν, οἱ πιστοὶ ἐξαιτούμενοι σοῦ τὴν θεῖαν ἀντίληψιν.

Πόλις ἡ γεννήσασα, τὸ κατὰ σάρκα τὸν Κύριον, Βηθλεὲμ ἡ ἐξακουστος, αὐτῇ σου ἐδέξατο, πόνους καὶ ἰδρώτας, τοὺς ἐν τῇ ἀσκήσει, καὶ ἐν αὐτῇ Πάτερ σοφῇ, ἡ κοίμησίς σου ὄντως ἐγένετο, καὶ ἔστης ἀγαλλόμενος· ὅλος φαιδρός Ἐρωσύμῳ τῷ Σωτῆρι καὶ Κτίστῃ σου ὑπὲρ πάντων δεόμενος.

Ἔτερα ἦχος α'. Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων.

Ἐν οὐρανόις θαλάμοις ὁ οὐρανόφρων ἐστώς, ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύει, παρηγοίᾳ μεγίστῃ, τῷ μόνῳ τῶν ἀπάντων παμβασιλεῖ, ὁ σοφός· Ἐρωσύμος, τῶν εὐσεβῶς ἐκτελούντων μνήμην αὐτοῦ, τὴν ἁγίαν καὶ σεβάσιμον.

Ἐπὶ τῇ θεῇ σου μνήμῃ κατατερόμενοι, τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη, Ἐρωσύμῳ Πάτερ, τὸν ὕμνον σοὶ προσφέρουσι μετ' ὥδης, ἐξαιτούμενοι πάντοτε, τὴν σὴν πρεσβείαν ἦν δόρησαι καὶ ἡμῖν, τοῖς καλῶς συνωνυμοῦσί σοι.

Τῇ Θεοσόφῳ σου ταύτῃ ἐπικαμπτόμενοι, συνέσει Θεοφόρῳ, οἱ πιστοὶ σοὶ βοῶμεν. Χαίροις ὁ τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ, οἰκιστὴς καὶ συμμετοχός, τῶν ἐν ἀσκήσει λαμπάντων καὶ τῶν σοφῶν, Ἀποστόλων καὶ Ὁσίων τε.

Δόξα ἦχος β'. (Νήφωνος).

Τῷ Θεῷ προωρισμένος, καὶ τῷ Θεολόγῳ Γρηγορίῳ μεμαθητευμένος, ἐμνήθης τὰ θεῖα, καλῶς ἀγωνισάμενος, Ὅσιε Πάτερ Ἐρωσύμῳ· ὅθεν τοῖς πᾶσιν αἰδέσιμος φανείς, καὶ τῷ Θεῷ εὐάρεστος καὶ γνήσιος θεράπων, μὴ παύσῃ τοῦ πρεσβεύειν αὐτῷ ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ τελούντων τὴν μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Παρήλθεν ἡ σκιά τοῦ Νόμου, τῆς Χάριτος ἐλθούσης· ὥς γὰρ ἡ βάτος οὐκ ἐκαίετο καταφλεγόμενη, οὕτω παρθένος ἔτεκες, καὶ Παρθένος ἔμεινας. Ἀντὶ στόλου πρὸς δικαιοσύνης ἀνέτειλεν Ἡλὶος· ἀντὶ Μωϋσέως Χριστός, ἡ σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἐξοδος. τὸ Φῶς ἡλάρων, προκίμ. τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δακτύλων ψυχὰς ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄψηται αὐτῶν βάσανος· ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἐξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ· καὶ γὰρ ἐν ὅσῃ ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης· καὶ ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεός ἐπείρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ· ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἔδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς· καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθήρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας· οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν· καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς Ὅσις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστου. Διὰ τοῦτο λήφονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρετείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου, ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάζει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπίζει αὐτῶν· λήφεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὀπλοποιήσει τὴν Κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν· ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης, καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον· λήφεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, ὁσιότητά· ὁξυνεὶ δὲ

ἀπότομον ὁργὴν εἰς ρομφαίαν· συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονας· πορεύονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται, καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ, πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι· ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ἔδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγχλυσουσιν ἀποτόμως· ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμειος, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλιμίσει αὐτούς· καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν· ἀκούσατε οὖν Βασιλεῖς καὶ σύνετε· μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς· ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἔθνων, ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτης ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται· γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολλὰ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γῆρας, βίος ἀκηλίδωτος· εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἡγαπήθη· καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν, μετετέθη· ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ· βασκανία γὰρ φανλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλὰ καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλάττει νοῦν ἄκακον· τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας· οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μὴδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς Ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτὴν, ἰδιόμελα. Ἦχος α'.

Ω ἑορτὴ χαρμόσυνος καὶ παμφαῖς ἡμέρα, ἣ νῦν ἀνέτειλεν ἡμῖν τοῦ Θεοῦ Ἱερωνύμου, πάντας καταλάμπουσα, καὶ σοφῶς παιδαγωγοῦσα τοὺς πιστοὺς, ἀκροωμένους τῶν λαμπρῶν αὐτοῦ κατορθωμάτων· ἃ γὰρ βρότειος γλῶσσα καὶ ἡ ἐν ταῦθα σοφία οὐκ ἰσχύει λαλῆσαι, οὗτος αὐτῶν ἀπολαύων, τῷ Αὐγουστίνῳ τῷ Θεῷ ἐν ὁπτασίᾳ φανείς, ἀπεκάλυψε ὡς ἔχει ταῦτα· αὐτῷ οὖν καὶ ἡμεῖς ἐν πίστει βοηθώμεν τιμῶντες αὐτὸν εὐλαβῶς· ὃ θεῖε καὶ ὑπερθαύμαστε Πατὴρ ἡμῶν, ταῖς πρὸς Θεὸν λιταῖς σου ὡς ἔχων παρηγορίαν, μὴ παύσῃ προστατεύων πάντων τῶν ἐν πίστει γεραιόντων σε.

Ἦχος β'.

Ω ὅσπερ θεοὺς ἀριστεῖς τῶν οὐρανίων ὁ μύστης, πάντας νυνὶ συγκαλεῖται εἰς εὐωχίαν μυστικὴν· οὗ τὴν μνήμην ἐκτελοῦντες φαιδρῶς ἐορτάσωμεν, καὶ μετὰ πόθου ὑμνοῦντες αὐτόν, προσεῖπωμεν λέγοντες· Χαίροις ὡς τῷ Δεσπότῃ τῶν ὅλων συμβασιλεύων μακάριε. Ὡ καὶ σὺν Ἀγγέλοις παριστάμενος ἐν παρηγοίᾳ προσβεβύων σὲ δυσωποῦμεν ἱκέτευσ, τοῦ οἰκτειρῆσαι καὶ σῶσαι τοὺς σὲ τιμῶντας σοφῇ Ἱερώνυμε.

Ἦχος γ'.

Τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τῶν ὀρθοδόξων τὸ σύστημα, λαμπρὸν φωστῆρα ἐν ὕμνοις δεῦτε συμφώνως τιμῆσωσιν, τὸν Ἱερώνυμον πάντες μετ' εὐφροσύνης γηθόμενοι. Οὗτος γὰρ αἰρέσεων πλάνην, φωτὶ τῷ Θεῷ λαμπόμενος, ὀλοτελῶς ἐμειώσας τῆς Ἐκκλησίας ἀπήλασεν· ἐν τῇ ἀσκήσει συζήσας, τῇ εὐσεβείᾳ τρεφόμενος, καὶ τοὺς πιστοὺς ἐκδιδάσκων τὴν μίαν σέβειν Θεότητα, ἐν ὀρθοδόξῳ τῇ πίστει αὐτοῦ τοῖς συγγράμμασιν· καὶ νῦν προσβεβύει ἀπαύστως τῷ εὐεργέτῃ τῶν ὅλων, ὑπὲρ τῶν πίστει τελούντων αὐτοῦ Θεῖαν κοίμησιν.

Ἦχος δ'.

Σήμερον Πατέρων ὁ σύλλογος, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Διδασκάλου ἐν οὐρανοῖς συγχορεύων πιστοὺς ἀθορύζει κροτήσαι πανήγυριν, καὶ εὐχαρίστως τὸν ὕμνον, Θεῷ προσάδειν κελεύεται· δοξολογοῦντες ἀπαύστως ὡς προνοεῖται τοῦ πλάσματος· καὶ Διδασκάλους ἀξίως χειροτονεῖ τοῦ κηρύγματος· ἐν οἷς ἐνδόξως λάμπει ὁ Θεὸς τε καὶ σοφὸς Ἱερώνυμος· οὐ καὶ νῦν τὴν μνήμην ἀξίως κροτοῦντες ἡμασιν εἰπώμεν· ὁ τῶν πιστῶν στηριγμὸς, γῆς τῆς Ἀγίας τὸ θρόμμα, Πάτερ σοφέ, ὁ τρανῶς θεολογῆσας τὸν Κτίστην, μὴ διαλείψῃς προσβεβύων αὐτῷ, ὑπὲρ τῶν πόθῳ τελούντων τὴν μνήμην σου, τοῦ αἰωνίου ῥυθῆναι πυρὸς καὶ πάσης κολάσεως.

Ἦχος πλ. α'.

Δεῦτε φιλεόρτων τὸ σύστημα, δεῦτε καὶ χορεῖαν στησώμεθα, θεοῖς κροτοῦντες ἐν ὕμνοις Ἱερωνύμου τὴν κοίμησιν· οὗτος γὰρ ποθὼν τὸν Δεσπότην ὥσπερ δορκὰς εἰς τὰ ὕψη τῶν ἀρετῶν ἀνελήλυθε· καὶ ὥσπερ ὀρεῖθρα ἐκχέας ἐξ ὀφθαλμῶν θερμὰ δάκρυα, ἐρηγορῶν τῇ ἀσκήσει ψυχὴν ἐνθέως ἐπίανε. Θεολογίας τὸ ὕψος, τῇ ταπεινότητι ἀνέδραμεν. Ὅθεν καὶ ἀξίως τῶν θείων καὶ ἀπορρήτων τὰ βᾶθη, ἐν οὐρανοῖς ἐνσημνώσας τῷ Αὐγουστίνῳ ἀπεκάλυψε. Καὶ τῇ Τριάδι προσβεβύει, αἰρετικόντων τὰ στήθη τῆς Ἐκκλησίας ἐλάσασθαι· καὶ πιστοὺς κληρονομῆσαι Βασιλείαν τὴν οὐράνιον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Μακαρίζομέν σε...

Εἰς τὸν στίχον. Ἦχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν.

Χαίροις ὁ καθαρώτατος νοῦς, ὁ τὰς ἐλλάμψεις τοῦ Θεοῦ εἰσδεχόμενος, καὶ ταύτας ἀδιαλείπτως πᾶσι πιστοῖς χορηγῶν, τοῖς δὲ τιμῶσι καὶ γεραίρουσι, σοφῇ Ἱερώνυμε, τὴν ὁσίαν σου σήμερον, μνήμην ἀξίως, ὁ διὰ τῶν πανσόφων σου, ἀγνώτατε, συγγραμμάτων τοὺς ἐμφρονas, πάντας εἰς Θεοῦ αἰνεσιν, προτρέπων ὡς ἐμπειρος, τῆς ὀρθοδόξου λατρείας, καὶ οἰκουμένης Διδασκαλός, πιστῶν Χριστιανῶν, σὺ ὑπάρχεις Θεοφόρε στίλβος καὶ στήριγμα.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου...

Χαίροις ὁ πενταγλώττου φανείς, μέγας εἰδήμων, Ἱερώνυμε Ὅσιε, αὐτῆς τε τῆς Ἑλληνίδος καὶ τῶν τεσσάρων λοιπῶν, γνοὺς καὶ γὰρ ἐκ τούτων καὶ τὴν κρείττονα, σοφίαν τὴν ἐνθεον, φίλος γνήσιος γέγονας τοῦ Παντεπόπτου, καὶ αὐτῷ εὐηρόστησας, ὡς Θεόσοφος, ὡς ἐξέφρων καὶ ἄκακος. Ὅθεν μακαριώτατε, τοὺς πόθῳ τιμῶντάς σου, τὴν ἱερὰν ταύτην μνήμην, πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως, ἀπάλλαξον πάντας, ταῖς πρὸς Κύριον λιταῖς σου ὃν ἐπεπόθησας.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος...

Χαίροις ὁ Δαλματίας βλαστός, καὶ θρόμμα θεῖον, γῆς ἀγίας μακάριε, ἐν πρώτοις ὁ μαθητεύσας, τῷ Θεολόγῳ σοφῷ, Γρηγορίῳ Πάτερ Ἱερώνυμε· καὶ χρόνοις ἐν πλείοσι, χαίροις ζήσας εἰς ἀσκήσιν. Θεὸν δοξάσας ἐν οἰκείῳ σου μέλει, καὶ ἀγῶσί σου, οὐς ὑπέστης τηκόμενος· ὅθεν Πατέρων μέγιστε, εἰκότως αὐλίσῃ νῦν, ἐν

οὐρανοῖς μετ' Ἀγγέλων, τῆς θείας δόξης πληρούμενος· ὡς ἔνθεος μύστης, ὡς Χριστοῦ συγκληρονόμος καὶ ἰσαπόστολος.

Δόξα ἡχος πλ. β'.

Τῆς θύραθεν σοφίας ἐραστής γενόμενος Ὅσιε, καὶ αὐτῆς τῆς ἀμείνων ἡξιώθης καὶ κρείττονος· ὅθεν ἀμφοτεροδέξιος φανείς τοῖς πᾶσιν ἐγνωρίσθη ὁ ἔνθεος βίος σου, Ἱερώνυμε Θεομακάριστε· τὰ γὰρ κατὰ τοῦ ἀντιπάλου θεῖα σου τρόπαια, ταῦτα σὲ κηρύττει νύδν φωτὸς ἡγλαϊσμένον, καὶ θεράποντα θεριμὸν Θεοῦ τοῦ Ζωοδότου· τοῦ παρέχοντος ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον· Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος.

Ἀπολυτίκιον ἡχος γ'. Θείας πίστεως.

Μέγαν ἔχει σε τῶν Μοναζόντων, ἡ δμήγουρις σοφὴ προστάτην, τῶν ὀρθοδόξων σοφῶν τε τὸ σύστημά· ὡς οὖν ὑπάρχων Ὅσιων συνόμιλος, καὶ τοῦ Πατρὸς τῆς σοφίας συμμέτοχος, Θεόφρον Ἄγιε μακαρίστε Ἱερώνυμε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἐκτερον ἡχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον λόγον...

Αστραπαῖς σου τῶν λόγων τὴν κτίσιν ἄπασαν, καταλάμπεις θεόφρον ὡς ἄλλος ἥλιος, καὶ φωτίζεις τοὺς πιστοὺς ὧς Ἱερώνυμε, Ἐκκλησίας ὁ φωστήρ, ὁ λαμπρὸς καὶ παμφαής, ὁ μέγας τε καὶ ὠραῖος, ὁ πύργος τῆς εὐσεβείας, διὸ ὑμνοῦμέν σε καὶ γεραίρομεν.

Θεοτοκίον. Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος· καὶ Ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α'. Σιχολογίαν. Κάθισμα ἡχος α'. τὸν Τάφον σου Σωτήρ.

Καλῶς μαθητευθεὶς, τῷ σοφῷ Γρηγορίῳ, ὁσίως ὀρμηθεὶς ἐκ Δυσμῶν πρὸς Ἑῶαν, ὁ Θεὸς Ἱερώνυμος, θεαρέστως ἐξήσκησε, καὶ πρεσβεύει νῦν, ὑπὲρ ἡμῶν τῷ Σωτῆρι, τῶν τὴν ἐνδοξὸν μνήμην αὐτοῦ ἐκτελούντων, ὃν πίστει γεραίρομεν.

Δόξα ἡχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Τὴν σοφίαν τὴν ὄντως καταμαθὼν, ἐκ Θεοῦ Θεοφόρε καταλαμφθεὶς, Θεῷ ἀφιέρωσας, σὴν ζωὴν παμμάκαριστε, καὶ ἐνθέως βιώσας, μετέστης πρὸς Κύριον, ὃν ποθήσας, τὸν κόσμον κατέλιπες Ὅσιε. Ὅθεν καὶ ἀξίως, νῦν παρίστασαι τούτῳ. Διὸ οἱ τιμῶντές σου, τὴν ἁγίαν μετὰστασιν, Ἱερώνυμε κτάζομεν· πρέσβευε τῷ ἐν Τριάδι Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἀνυμνοῦσί σε πίστει καὶ πόθῳ γεραίρουσι.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον· ὁμοιον.

Τῆς Τριάδος τὸν ἕνα ὑπερφύως, συλλαβοῦσα Παρθένη καὶ θυμαστώως, τοῦτον ἀπεκύχσας, ὑπὲρ λόγον καὶ ἐννοιαν, καὶ κοινωνὸν τῆς θείας κατέστησας φύσεως, τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν τὴν πάλαι ἐξόριστον. Ὅθεν συνελθόντες, οἱ τῷ

τόκῳ σου πάντες, σωθέντες, Πανάμωμε, τοῖς σοῖς λόγοις ἐπόμενοι, χρεωστωδῶς σε μακαρίζομεν· αἰτούμενοι Χριστὸν τὸν Θεόν, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς σὲ δοξάζουσι πίστει ὡς Μητέρα αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν β'. σιχολ. Κάθ. ἡχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Φωστήρ ὡς λαμπρότατος, ἐκ τῆς Ἑῶας σοφῆ, Δυσμῶν ἐξενέτειλας, ὥσπερ ἀστήρ ἀπλανής, φωτίζων τοὺς πλέοντας, βίον φρικτὰ πελάγη, καὶ πρὸς ὁμιον ἰθύνεις, πίστεως ὀρθοδόξως, ὁδηγῶν πρὸς τὰ ἄνω· διὸ σε κατὰ χρέος πιστοὶ τιμῶμεν Ἱερώνυμε.

Δόξα ὁ αὐτός· Ἐπεφάνης σήμερον.

Επεφάνη σήμερον Ὅσιε Πάτερ, τοῖς πιστοῖς ἡ μνήμη σου, ἡ ἱερὰ καὶ φωταυγής, καὶ τὰς ψυχὰς κατεφώτισε, τῶν σὲ τιμώντων σοφῆ Ἱερώνυμε.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον· ὁμοιον.

Επελεύσει Πνεύματος τοῦ Παναγίου, τοῦ Πατρὸς τὸν σύνθρονον καὶ ὁμοούσιον φωνῇ, τοῦ Ἀρχαγγέλου συνέλαβε, εὐλογημένη βροτῶν ἡ ἀνάκλησις.

Μετὰ τὸν Πολύελεον. Κάθ. ἡχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Κληρονόμος γεγονώς, τῆς ἄνω πόλεως Θεοῦ, Ἱερώνυμε σοφῆ, ἀποδημήσας τῆς σαρκὸς, τῷ Αὐγουστίνῳ ἐγνώρισας τῷ πανσόφῳ καθ' ἡπαρ γεγονώς ἐπαπορροῦντι αὐτῷ, ὃς θάμβει συσχεθεὶς ἐπὶ τῷ θαύματι, χαίροις σὺ ἔλεγε παρεστώτι καὶ ἐκτενῶς λιτανεύοντι, τῷ πάντων Κτίστῃ, ὑπὲρ τῶν πίστει, ἐκτελούντων τὴν μνήμην σου.

Δόξα. Καὶ νῦν Θεοτοκίον· ὁμοιον.

Πλατυτέραν οὐρανῶν, καθαρωτέραν τοῦ φωτός, τιμωτέραν Χερουβὶμ, ἐνδοξοτέραν Σεραφεῖμ, ὑψηλοτέραν τῶν Θρόνων ἁγιοτέραν, πάντων ἀληθῶς Ἀσωμάτων Νοῶν, ὑμνοῦμεν εὐσεβῶς, σὲ ὡς Μητέρα Θεοῦ, καὶ Θεοτόκον πάντες σὲ κηρύττομεν, Παρθένη Μητερ καὶ Νύμφην ἀνύμφευτον. Εὐλογημένη, χαρὰ τοῦ κόσμου Παναγία Πανύμνητε.

Οἱ Ἀναβαθμοί· Ἐκ νεότητός μου. Προκείμε. Τιμὸς ἐναντίον Κυρίου.

Στίχ. Κανχήσονται ὅσοι ἐν δόξῃ... Πᾶσα πνοή καὶ Εὐαγγέλιον· δακόν.

Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τοῦ σοῦ Ὅσιον...

Καὶ νῦν Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός· καὶ τὸ Ἰδιόμελον ἡχος πλ. β'.

Οσίε Πάτερ Θεοφόρε Ἱερώνυμε, ὁ μύστης τοῦ Δεσπότη τοῦ γνῶστης τῶν ἀρρήτων, καὶ τῶν Ὀρθοδόξων Καθηγητῆς ὁ ἐμπειρότατος, μὴ παύση πρεσβεύων ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου τελούντων τὴν θείαν μνήμην σου.

Εἶτα οἱ Κανόνες. Τῆς Θεοτόκου· ἡ τῆς Ἑορτῆς· εἰς σ'. καὶ τοῦ Ἀγίου οἱ δύο εἰς η'.

Κανὼν τῆς Θεοτόκου· ποίημα τοῦ Ἀγ. Θεοφάνους Νικαίας τοῦ Γραπτοῦ ὡς ὁράται ἐν τοῖς προτελευταίοις τροπαρίοις· τὰ δὲ τελευταῖα προσετέθησαν νεώ-

τερα ὄντα εἰς συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ φέρουσι δὲ ἀκροστιχίδα, «Δέσποινα» (ὁ συνθ. Τερών).

Ἦχος πλ. δ'. ᾠδὴ α'. ὁ Εἰρμός.

» Ἀρματηλάτην Φαραὼ ἐβύθισε, τερατουργοῦσα ποτέ, Μωσαϊκὴ ῥάβδος σταυροτύπως πλήξασα· καὶ διελοῦσα θάλασσαν, Ἰσραὴλ δὲ φυγάδα, πεζὸν ὁδίτην διέσωσεν, ἥσμα τῷ θεῷ ἀναμέλποντα.

Τροπάρια.

Ἀπὸ χειλέων ὑπαρχῶν ἐφύμνιον, δέχου Πανάμωμε, ὡς πρὶν ὁ Υἱός σου, Θεός μου καὶ Κύριος, τῆς χήρας κατεδέξατο, τὰ λεπτά, καὶ τὴν λύσιν τῶν ὀφλημάτων παράσχου μοι, ὅπως κατὰ χρέος ὑμνήσω σε.

Λόγον Θεοῦ σωματωθέντα τέτοκας, τὸν πρὶν ἀσώματον, θεανδρικῶς Κόσμον συναναστρεφόμενον· ὑπερφῶς Πανάμωμε, Θεωτόκε Μαρία, διό σε πάντες γεραίρομεν, καὶ χρεωστικῶς μακαρίζομεν.

Τὸ Θεοτόκον σὲ κηρύττειν ἄχραντε, πάσης αἰρέσεως ἀποτροπὴν φέρει, σάρκα γὰρ γενόμενον, ἀναλλοιώτως τέτοκας, τὸν ἐπέκεινα φύσει, θεογεννήτορ τῆς κτίσεως, Λόγον τοῦ Θεοῦ τὸν αἰδίων.

Θεοκῆτορ Μαριάμ θεώσεως, τετίχθηκε διὰ σοῦ, ἡ ταπεινὴ φύσις τῶν βροτῶν καὶ ῥέουσα, ἐν σοὶ γὰρ νυμφευσάμενος, ὁ Θεός μου τὴν σάρκα, ἐνυποστάτως ἐλάμπρυνε, καὶ εἰς οὐρανούς ἀνεβίβασε.

Δοδοξασμένα περὶ σοῦ λελάληνται, ἐν γενεαῖς γενεῶν, ὅτι Θεὸν Λόγον, ἐν γαστρὶ ἐχώρησας, καὶ τοῦτον ἀπεκύνθης, ὃν δυσώπει ἀπαύστως, ἁμαρτιῶν μου τὴν ἄφρην, δοῦναι μοι θεόνυμφε Δέσποινα.

Κανὼν α'. τοῦ Ἁγίου Ἱερωνύμου ὑπὸ Νήφωνος· οὗ ἡ Ἀκροστιχὶς ἄνεν τῶν Θεοτοκίων.

Ἱερωνύμω τὸν ἕμνον σοὶ ἐξάδω.

Ἦχος πλ. δ'. ᾠδὴ α'. Ἀρματηλάτην.

Ἱερωνύμω προσκομίζω ἔπαινον, τῷ θεοκῆρυκι, σοὶ καὶ ἐξαιτοῦμαι, λόγον τοῦ δοθῆναι μοι, ταῖς πρὸς Θεὸν πρεσβείαις σου, ὅπως σοῦ ἐξηγήσω, τὰ μεγαλεῖα θεόσοφς, τὰ ἐκ τῆς σεπτῆς πολιτείας σου.

Εἰς Δαλματίας ὁ πολὺς τῇ χάριτι, γῆς ἀνεβλάστησε, καὶ κατεκοσμήθη, ἀρεταῖς ὁ ἐνδοξος, καὶ θεῖος Ἱερώνυμος, καὶ σοφία καὶ γνῶσις, τῶν ἀπορητῶν ὡς γνήσιος, τοῦ Θεοῦ τῶν ὅλων γενόμενος.

Ρήσεις τοῦ θείου Γρηγορίου πάνσοφς, ἐν τῷ ταμείῳ τῷ σῷ, φέρων τοῦ Δεσπότη, μύστης Ἱερώνυμε, γέγονας καὶ ἀκόλουθος, ὡς Ἀπόστολος, ἄλλος, ὡς θεοφόρος καὶ μέτοχος, τῆς θεολογίας μακάριε.

Θεοτοκίον.

Ἀκατασχέτοις πρὸς ἡμᾶς ὁ θάνατος, ὀρμαῖς ἐκέχρητο, ἀλλὰ τῷ σῷ τόκῳ, προσεγγίσας ὤλετο, καὶ προσβαλὼν κατήργηται, Θεωτόκε Παρθένε, ζοῇν γὰρ ὄντως αἰδίων, σεσωματωμένην γεγέννηκας.

Ἔτερος Κανὼν τοῦ Ἁγίου οὗ ἡ Ἀκροστιχὶς.

«Ἄσματα μέλπω σοὶ Θεοφόρε Πάτερ. Ἱερώνυμος».

ᾠδὴ α'. Ἦχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, Πάτερ σοφὲ Ἱερώνυμε, καὶ ἄσματα ἄσμαι, σοὶ τῷ Θεῷ φρονι· διὸ φώτισον τὸν νοῦν μου, σαῖς πρεσβείαις, ἀξίως ὑμνήσαι σε Πάτερ τρισόβλιε.

Σωθῆναί με πρέσβευε, Πάτερ σοφὲ Ἱερώνυμε, Θεῷ ὃν ἐπόθησας, τὸν σοὶ προσφεύγοντα, παρηρησίαν γάρ, ἔχεις πρὸς τὸν Δεσπότην, τὸν μόνον φυλάνθρωπον Πάτερ τρισόβλιε.

Μιμούμενος Ἄγιε, τὸν σὸν Διδάσκαλον ἐφθασας, δι' ἁκρας ἀσκήσεως, εἰς τὸ ἀκρότατον, καὶ μακάριον τῆς ἀνωθεν σοφίας, σοφὲ Ἱερώνυμε, Πάτερ Τρισόβλιε.

Θεοτοκίον.

Ἀγνὴ παναμώμητε, τὸν προσφυγόντα τῇ σκέπῃ σου, ἱκέτην σου δέομαι, σῶσον πρεσβείαις σου, πρὸς ὃν ἔτεκες Θεὸν καὶ ἐκ κινδύνων, καντοίων περισώζε τὸν τοῦ ἀλάστορος.

ᾠδὴ γ'. ὁ Εἰρμός.

«Ὅστερώσας κατ' ἀρχάς, τοὺς οὐρανούς ἐν συνέσει, καὶ τὴν γῆν ἐπὶ ὕδατων ἐδράσας, ἐν τῇ πέτρᾳ με Χριστέ, τῶν ἐντολῶν σου στήριζον, ὅτι οὐκ ἔστι πλὴν σου, Ἄγιος μόνε φυλάνθρωπε».

Τροπάρια.

Πύλη ἐδείχθης νοητή, Ἀνατολῆς τῆς ἐξ ὕψους, ἐν τῇ γῇ φανερωθεῖσης Παρθένε, διὰ σοῦ γὰρ πρὸς ἡμᾶς, ὁ Λόγος εἰσελήλυθεν, ἐπὶ τῷ σῶσαι πάντας, τῆς ἀλογίας Πανάχραντε.

Ράβδον βλαστήσασαν Χριστόν, τὸ ἄνθος τῆς ἀφθαρσίας, καὶ χρυσοῦν θυμιατήριον πάντες, σὲ γινώσκομεν ἀγνή, θείας οὐσίας φέρουσαν, ἐν ταῖς ἀγκάλαις Κόρη, ἄνθρακα Θεοχαρίτωτε.

Σωτηριώδους δι' ἡμᾶς, τοῦ Λόγου οικονομίας, φωτεινὴ σὺ Μητροπάρθενε Πύλη ἐγνωρίσθης ἀληθῶς, σὺ γὰρ ἡμῖν, ἐπήγαγες, τὴν νοητὴν ἀκτίνα τῆς ὑπερθέου Θεότητος.

Ἐπὶ τὴν ἄχραντον νηδύν, ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον, σοῦ κατέβη ὁ Θεός μου Παρθένε, καὶ ἐδρόσισεν ἡμᾶς, τοὺς ἐκτακέντας καύσωσι, τῆς ἁμαρτίας, δρόσῳ, φυλάνθρωπίας καὶ χάριτος.

Ἐλῆσόν με ἀγαθή, τὸν προσδραμόντα σὴ σκέπῃ, καὶ αἰτούμενον τὴν θείαν σου χάριν, καὶ ἀντίληψιν ἀγνή. ὅπως ῥυθθῇς τοῦ δράκοντος, τοῦ βροτοκτόνου Κόρη σὲ μεγαλύνω σωζόμενος.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

Τοῦ Ἁγίου ὁ αὐτός.

Ὁραϊζόμενος σοφέ, τῇ πενταγλώττῃ σοφία, πολυπόθητος ἐγένου τοῖς πᾶσι, καὶ θεράπων τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν Ὅσις Ὅσιος, καὶ ἐν Πατρᾷ μέγας, μακαριστὲ Ἱερώνυμε.

Νούν καθαρὸν πεπλουτηκώς, τὴν τῶν Ἑλλήνων σοφίαν, Ἰουδαίων καὶ Λατίνων ἐπέγνως, καὶ Χαλδαίων καὶ Περσῶν, ἀλλ' ἐπεδόθης ὕστερον, εἰς τὴν αὐτοσοφίαν, ἐν ᾗ Χριστὸς Ἱερώνυμε.

Υπὲρ ἀγάτης τοῦ Χριστοῦ, νηστείας προσομιλήσας καὶ παντοίοις τῆς ἀσκήσεως πόνοις, δι' ὧν γέγονας σοφέ, Θεόφρον Ἱερώνυμε, Θεοῦ τε εὐωδία, καὶ τῶν βροτῶν παραμύθιον.

Θεοτοκίον.

Μῶμος ἐν σοὶ καὶ μολυσμός, οὐκ ἔστιν ὅλως Παρθένε, ἐνδιαίτημα δὲ μᾶλλον ἐφάνης, οὐρανίων ἀρετῶν, ἐν σοὶ γὰρ κατεσχίνωσε, τῶν ἀρετῶν ἡ πᾶσα, ἁγιωσύνη Πανάμωμε.

ἄλλος. Τοῖς σοῖς ὑμολόγους.

Τὸν σὺν ὑμολόγον Θεοφόρε, σοφέ Ἱερώνυμε Θεῷ, πρέσβευε τοῦ σωθῆναι με πρὸς διακονίαν, καὶ τῶν ἐπικειμένων μοι, ἐπηρεῶν τοῦ ἀλάστορος.

Ἀνέβης εἰς ὕψος θεωρίας, ἐκ πράξεως Πάτερ ὡς σοφός, καὶ τὰς Γραφὰς ἡρμήνευσας διὰ πολιτευσάμενος, κατὰ Θεὸν Τρισόλβιε, τῆς ἡμῶν εὐτυχίας κήρυξ.

Μακάριος εἰ ὁ Θεοφόρε, σοφέ Ἱερώνυμε σοφόν, κτησάμενος Διδάσκαλον, τὸν θεῖον Γρηγόριον οὗ διδασκαλίας ἐπόμενος ἐν ἀρεταῖς σὺ ἐξέλαμψας.

Θεοτοκίον.

Εγγέννησας Πάναγνε τὸν Κτίστην, Παρθένε Παρθένος οὐσα πρῖν, καὶ μετὰ τόκον ἄφθορος, Παρθένος διαμείνας, Παρθένε Ἀειπάρθενε, Μήτηρ Θεοῦ Μητροπάρθενε.

Κάθισμά ἡχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Δογμάτων τῶν θεῶν σε ὑψηλὴν ἀληθῶς, γινώσκοντες Ὅσιε, καὶ Μοναζόντων σοφέ, σεπτὸν ἀκροθίνιον πόθῳ ἐπιτελοῦμεν, τὴν φωσφόρον σου μνήμην ἔχων οὖν παρησίαν, τῷ Σωτῆρι πρεσβεύων, μὴ παύσῃ ὑπὲρ πάντων ἡμῶν τῶν εὐφημιούντων σε.

Δόξα, ἡχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Ἱερώνυμον ὕμνοις πιστοὶ τιμήσωμεν, τὸν τιμήσαντα ἔργοις Χριστὸν τὸν Κύριον, καὶ διδάξαντα ἡμᾶς τὰ σωτήρια, καὶ Θεὸν τὸν ἀληθῆ, τοῦ πιστεύειν εὐσεβῶς, τὸν μέγαν ἡμῶν προστάτην, πρεσβεύοντα τῷ Κυρίῳ, εἰς τὸ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον ὁμοιον.

Χαῖρε ἅγιον ὄρος καὶ θεοβάδιστον, χαῖρε ἔμψυχε βάτε καὶ ἀκατάφλεκτη, χαῖρε ἡ μόνη πρὸς Θεὸν κόσμου γέφυρα. ἡ μεταγυῖσα θνητῶν, πρὸς τὴν αἰώνιον ζωὴν, χαῖρε ἀκήρατε Κόρη, ἡ ἀπειράνδρως τεκούσα, τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

ᾠδὴ δ'. Ὁ Εἰρμός.

Σὺ μου ἰσχύς, Κύριε, σὺ μου καὶ δύναμις, σὺ Θεὸς μου, σὺ μου ἀγαλλίαμα ὁ Πατρικὸς κόλπος μὴ λιπών, καὶ τὴν ἡμετέραν, πτωχείαν ἐπισκεψάμενος διὰ σὺν τῷ Προφήτῃ, Ἀββαζοῦ σοὶ κραυγάζω, τῇ δυνάμει σου δόξα φιλόανθρωπε.

Τροπάρια.

Σὺ ἀληθής, τῆς σωτηρίας ὑπόθεσις, θεομήτορ, μόνη ἐχρημάτισας, τῷ Πρωτῇ καὶ Δημιουργῷ, ἐκ τῶν σὺν ἀρχάντων, αἱμάτων σάρκα δανείσασα, δι' ἧς αἱ τοῦ θανάτου συνετριβήσαν πύλαι, καὶ ζωὴ τοῖς ἀνθρώποις δεδορήται.

Νεοθαλῆς, ἀθανασίας Παράδεισος, καὶ ὠραῖος, ὄντως ἀναδέδειξαι, ξύλον ζωῆς ἐν σοὶ φυτευθέν, θεαρχικωτάτως, κυφοροῦσα καὶ τίκτουσα, τὸ πᾶν ἀποστάζον, ζωηφόρους ἐλπίδας, τοῖς πιστῶς Θεοτόκον φρονοῦσί σε.

Δαβιτικῆς, ἐκ βασιλίδος βλαστήσασα, συγγενείας, τὸν παμβασιλεύοντα, καὶ πρὸ αἰώνων ἐκ τοῦ Πατρὸς, Λόγον ἀπορόρητος, καὶ ὑπὲρ νοῦν ἀναλάμπαντα, ἐγγέννησας Παρθένε, Θεοτόκον διὸ σε, θεοφρόνως πιστοὶ καταγγέλλομεν.

Ὁ πλαστοουργός, ἐκ τοῦ αἰῶνός σε εὗρατο, ἐν κοιλίᾳ κρῖνον καθαρώτατον, ταῖς ἀρεταῖς λάμπουσας σεμνή, βάθει τῆς ἀγνείας, εὐρύτητι τῆς σεμνότητος, καὶ ὕψωσε τὴν φύσιν, τῶν ἀνθρώπων διὸ σε, ὡς Μητέρα τοῦ Κτίστου δοξάζομεν.

Σὺ μου ἰσχύς, καὶ καταφύγιον Δέσποινα, σὺ μου σκέπη, ὄντως σωτηρία τε, ἡ τὸν Σωτήρα μου Ἰησοῦν, τέξασα Παρθένε, τὸν λυτρωσάμενον ἅπαντας, ἀνθρώπους καταδίκης, τῆς ἀρχαίας Ὁν Κόρη, ἐκδυσώπει μὲ σῶσαι ὑμνοῦντά σε.

Τοῦ Ἁγίου ὁ αὐτός.

Μετὰ σαρκός, εἰς Βηθλεὲμ παραγέγονας, Θεοφόρε, καὶ ἐκεῖ ἐξήσκησας, μέχρι τοῦ ζῆν εὐαγγελικῶς, ὅθεν εἰσφοκίσθης, σὺν τοῖς Ὅσις ὡς Ὅσιος, εἰς τὰς ἐπουρανίους σκηνώσεις ἐνθα καὶ πρεσβεύεις, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἐν πίστει ὑμνοούντων σε.

Ὡς ἐκλεκτός, ὡς τῶν Ὁσίων συνόμιλος, εἰς ἁγίαν χθόνα ἐξεβίωσας, ἐν ᾗ Χριστὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὡς βροτὸς ἐτέχθη, καὶ ὡς Θεὸς ἡμᾶς ἔσωσε διὸ σου Θεοφόρε, νῦν μεγαλύνομεν τὴν μνήμην, τὴν ἱεράν ὁ Ἱερώνυμε.

Τὸν τοῦ Θεοῦ, ὕμνοις τιμῷ Ἱερώνυμον, τὸν ἀσκήσει καὶ σπουδῇ ἐμπρέψαντα, καὶ ἀρετῇ περιεκτικῇ, ὥστε καὶ ὁ τούτου θετὸς Πατὴρ καὶ Διδάσκαλος ὢν Κύριε πρεσβείαις, ἁμαρτιῶν ἡμῶν τὴν λύσιν, ὡς Θεὸς ἐλεῆμων πρυτάνευσον.

Θεοτοκίον.

Νύμφην Θεοῦ, καὶ Μητέρα γινώσκομεν, θεοτόκε, σὲ γὰρ ὡς μυρίνοον, ῥόδον εὐρὴν λόγος τοῦ Θεοῦ, θάλλον ἐν κοιλίᾳ, τῇ ταπεινῇ ἀνθρωπό-

τητι' ἠράσθη σου τοῦ κάλλους, καὶ ἐκ σου σαρκοφόρος, προελθὼν τοὺς πιστοὺς εὐωδίασε.

Ἄλλος. Ὁ καθημέρος ἐν δόξῃ.

Λόγον δίδου μοι παμμάκαρ, ἐπαξίως ὑμνήσαι σε, μέτοχος τῆς θείας, δόξης καὶ σοφίας γενόμενος, καὶ τῷ ἐκείθεν φωτί με φωταγωγήσον, τὸν κραυγάζοντα Δόξα Χριστέ, τῇ δυνάμει σου.

Ψάλλεις μετὰ τῶν Ἀγγέλων, τὸν Τρισάγιον Ἅγιε, ὕμνον καὶ χορεύεις, μετὰ τῶν Ὁσίων ὡς Ὅσιος· μετὰ δικαίων αὐλίσῃ βίον ἐνθεον, ἐπὶ γῆς σοφὸς ὡς ἐξασκήσας ὡς αὐλός.

Ὡφθης ἐμπλῶς σοφίας, καὶ χαρίτων τοῦ Πνεύματος, ἐραστής θεόφρον, τῆς αὐτοσοφίας γενόμενος, καὶ ταῖς ἐκείθεν ἀκτίσιν ἐλλαμπόμενος, τῶν ἀγώνων σου μισθὸν λαβὼν Ἱερώνυμε.

Θεοτοκίον.

Σῶσον οἰκτεῖρον Παρθένε, τὸν σὸν δοῦλον Πανύμνητε, καὶ τῆς αἰωνίου, λύτρωσαι κολάσεως ἄχραντε, τὸν προσφυγόντα σῇ σκέπῃ καὶ τῷ σῷ Υἱῷ, νῦν κραυγάζοντα. Δόξα Χριστέ τῇ δυνάμει σου.

Ὡδὴ ε'. ὁ Εἰρμός.

Ἰνα τί με ἀπόσω, ἀπὸ τοῦ προσώπου σου τὸ φῶς τὸ ἄδυτον; καὶ ἐκάλυψε με, τὸ ἄλλοτριον σκότος τὸν δειλίου; ἄλλ' ἐπίστρεψόν με, καὶ πρὸς τὸ φῶς τῶν ἐντολῶν σου, τὰς ὁδοὺς μου κατεύθυνον δέομαι.

Τροπάρια.

Στρατηγαί τῶν ἄνω, πάναγνε Δυνάμειον σὲ μακαρίζουσι· γενεαὶ δὲ πᾶσαι, τῶν ἀνθρώπων ἀξίως δοξάζουσι· διὰ σοῦ γὰρ μόνης, οἱ ἐπὶ γῆς τοῖς οὐρανίοις, συναφθέντες ὕμνουμέν τὸν τόκον σου.

Τὴν ἀθάνατον φύσιν, ἡ θνητὴ παρέδραμεν εἰς ἀγιότητα, καὶ παρθένος Κόρη, τοὺς ἀσάρκους Ἀγγέλους παρήλασεν· ὡς Θεὸν τεκοῦσα, τὸν Βασιλέα τῶν Ἀγγέλων, ᾧ προσβλέπειν ἐκείνοις ἀδύνατον.

Τῶν πιστῶν ἡ προστάτις, τείχος ἀκατάληπτον τῶν εὐφημούντων σε, ἡ παντὶ τῷ γένει, τῶν ἀνθρώπων φανεῖσα σωτήριος, ὡς Θεὸν τεκοῦσα, σωματικῶς ἐπιφανέντα, τὴν ψυχὴν μου διάσωσον Πάναγνε.

Φωτεινὴν σε νεφέλην, φέρουσιν τὸν ἄδυτον ἥλιον Δέσποινα, οἱ βοροὶ εἰδότες, ἀνυμνοῦμεν καὶ πόθῳ γεραίρομεν, τὴν γὰρ ἀμορφίαν, τὴν ἐν Ἀδὰμ ἀμαυρωθείσαν, ἀνεμόρφωσας θείας λαμπρότητι.

Πολύμματος ἄρμα, Χερουβὶμ σὲ ἔγνωμεν θρόνον πυρίμορφον, πύργον Βασιλέως, χρυσοπόρφυρον κλίνην ἡλιοστάλακτον, Κόρη καὶ κασταδά, ἧς προελθὼν ἀνερμηνεύτως, ὁ Χριστὸς ἐρόύσατο πλάνης τὸν ἄνθρωπον.

Τοῦ Ἁγίου ὁ αὐτός.

Ὁ Θεόσοφος ὅλος, ἀρετῶν ἐργασίαις κατατερόμενος, τὸν Θεὸν τῶν ὅλων, ἐκμνεῖ καὶ δοξάζει ὡς ἔοικε· καὶ φιλοσοφία κατακοσμεῖ αὐτὸν ὡς θέμις· ὁ ὑψίονος φημί Ἱερώνυμος.

Νεοσύστατος πέλει, σοῦ ἡ πανσεβάσμιος μνήμη μακάριε, εἰ καὶ πρεσβυτέρα· προϋπάρχει σου αὕτη τοῖς ἔτεσιν· ὅθεν θεοφόρε, ὡς τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν νέων, ἀξιεπαίνους ἔστι καὶ ἔσεται.

Υπερέχεις τοὺς πλείστους, μάκαρ Ἱερώνυμε τῇ ἀγιότητι, καὶ πληροῖς τοὺς πάντας, εὐφροσύνης καὶ θείας τερπνότητος, καὶ πρὸς θεῖον ἦθος, τοὺς εὐσεβεῖς ἡμᾶς ἀνάγεις, ὡς Θεοῦ οἰκητήριον Ὅσιε.

Θεοτοκίον.

Ὡραιώτης Παρθένε, ὡς τὸν ὠραιότατον Λόγον κήσασα, ὃν αἰεὶ δυσώπει, οἰκτεῖ· ῥῆσαι λαὸν ἀμαρτάνοντα καὶ διατηρῆσαι, δαιμονικῆς ἀπάσης βλάβης, τὸν εἰς σὲ Θεοτόκε ἐλπίζοντα.

Ἄλλος. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ὁρθόδοξον φρόνημα, πεπλουτηκὸς ὀρθόδοξον, θείαν καὶ σοφὴν διδασκαλίαν, πάντας, διδάσκει, τὸν ἐν Τριᾷδι Θεόν, σέβειν καὶ ὑμνεῖν μοναδικῶς, Πάτερ Ἱερώνυμε, ὀρθοδόξων τὸ καύχημα.

Ἰκέτευε Ὅσιε, τὸν μόνον πολυεύπλαγγον, πάντων Βασιλέα καὶ Δεσπότην, ὃν ἀνυμνοῦσιν Ἀγγέλων τάγματα, καὶ πάντων Ἁγίων ἡ πληθὺς, ῥῦσαι με κολάσεως, τὸν τελούντα τὴν μνήμην σου.

Θεόφθογγον Ἅγιε, ὄργανον καὶ θεόπνευστον, Πάτερ Ἱερώνυμε ἐδείχθη, ἐν γλώσσαις πέντε καὶ ἐν αἰσθήσεσι, τῷ Θεῷ λατρεύσας καθαρώς, ὅθεν καὶ τῆς δόξης σε, τῆς ἀγήρω ἡξίωσεν.

Θεοτοκίον.

Εἰς ἔργοις Πανάμωμε, αἰσχίστοις παρεπίκρανα, Πλάστην καὶ Θεόν μου καὶ Δεσπότην, ὃν δυσωπῶ σε νῦν ἐξιλέωσαι, ἔχεις γὰρ τὸ δύνασθαι Ἀγνή· τοῦτον ὡς κήσασα, τὸν Θεὸν ἀειπάρθενε.

Ὡδὴ ε'. ὁ Εἰρμός.

Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ, πολλὰ γὰρ αἱ ἀνομίαι μου, καὶ ἐκ βυθοῦ τῶν κακῶν, ἀνάγαγε δέομαι· πρὸς σὲ γὰρ ἐβόησα, καὶ ἐπάκουσόν μου ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου.

Τροπάρια.

Ὁ Θρόνος ὁ τοῦ Θεοῦ, τῶν Χερουβὶμ ὁ ὑπερτερος, νεφέλῃ ἡ τοῦ φωτός, ψυχῆς μου τὰ ὅμματα, Παναγία φώτισον, καὶ παθῶν ἀγλύος, τὴν καρδίαν μου καθάραισον.

Η Μήτηρ τοῦ Λυτρωτοῦ, καὶ τῶν κτισμάτων Βασίλισσα, αἰχμαλωσία δεινῇ, ληφθέντα με λύτρωσαι, Μαρία πανάμωμε, καὶ τῆς Βασιλείας, τοῦ Υἱοῦ σου με ἀξίωσον.

Η κλήσις σου ἀληθῶς, ψυχῶν ὑπάρχει καθάρσιον, καὶ ὑπαρῶν λογισμῶν, ἔστιν ἐλατήριο, καὶ φυγαδευτήριο, πονηρῶν πνευμάτων, Θεοτόκε ἀειπάρθε.

Α σμάτων ἄσμα σὺ εἰ, Θεοχαρίτωτε Δέσποινα, Ἀγγέλων ἡ καλλονή, βροτῶν ἡ ἀνάκλησις, Θεὸν γὰρ ἐγέννησας, σεσωματωμένον τὸν τὰς φύσεις μεταλλάττοντα.

Ο ἔμψυχος οὐρανός, τὸ τοῦ Δεσπότης παλάτιον, καθέδρα Βασιλική, ὑπάρχεις πανύμνητε, πύλη ἡ εἰσάγουσα, εἰς τὴν Βασιλείαν, τοῦ Υἱοῦ σου τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Τοῦ Ἁγίου ὁ αὐτός.

Μεγάλως ἐπὶ τῆς γῆς, ἐδόξασέ σε ὁ Κύριος, τὰ γὰρ σου θεολαμπῇ, Τρισμάκαρ συγγράμματα, τοῖς πέρασι λάμπουσι, Θεοφόρε Πάτερ, ὑπὲρ φῶς καὶ ὑπὲρ ἥλιον.

Νεκρώσας τὰ τῆς σαρκός, πάθη σοφῇ Ἱερώνυμε, συνέγραψας νουνεχῶς, βίβλους καὶ τεμάχια, τὸ φῶς ὑπερλάμποντα, τοῦ ἡλίου Πάτερ, καὶ τοὺς ἔμφορας φωτίζοντα.

Ο μέγας ἐν ἀσκηταῖς, καὶ ἐν σοφίᾳ γενόμενος, τὸν τίτλον Καθηγητοῦ, πιστῶν ἐκομίσατο, ὁ νῦν εὐφημούμενος, ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις, ὁ Θεόφρων Ἱερώνυμος.

Θεοτοκίον.

Συνέλαβες ἀληθῶς, τὸν Θεὸν Λόγον ἐν μήτρᾳ σου, καὶ τοῦτον ὑπερφυῶς, παγάχραντε τέτοκας, ὃν λιταῖς ἰλέωσαι, τῶν κινδύνων πάντας, ἐκλυτρώσασθαι τοὺς δούλους σου.

Ἄλλος. Τὴν θεῖαν ταύτην.

Ο ἡ πάλαι θεοὶ προέγραψαν, Προφήται ἐν Γραφαῖς ἐπετόθησας, καὶ ἐξεζήτησας Πάτερ σοφῇ Ἱερώνυμε, καὶ Βηθλεὲμ εἰς ἀγίαν σαρκὶ παρῶκησας.

Φῶς θεῖον οὐ ἐθεάσαντο, Ποιμένες ἐν καιρῷ τῆς Γεννήσεως, ἐκεῖ προσέδραμες, καὶ τῷ Δεσπότη ἑλάτρευσας, Γραφὰς τὰς θείας θεόφρον ἐρευνῶν Ὅσιε.

Ο ἡ Μάγοι τρεῖς προσεκύνησαν, εἰς πόλιν τοῦ Δαβὶδ νηπιάσαντα, μόνον Θεὸν ἡμῶν, τῇ Περσικῇ γλώσσῃ πάνσοφε, τοῦτον καὶ σὺ Πάτερ ταύτῃ ἐκεῖ ἐδόξασας.

Ρητὰ τὰ θεῖα ἠρεύνησας, ὡς ἔφη Ἰησοῦς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ τὴν ζωὴν εὐρών, τὴν θεῖαν ὄντως καὶ ἀληκτον, νῦν ἀνυμνεῖς τὸν Σωτῆρα ἀγαλλιώμενος.

Θεοτοκίον.

Ροὴν δακρύων μοι πάντα γνε, αἰτοῦμαί σε, δοθῆναι πενθήσασθαι, μετανοῶν ἐφ' οἷς, Βάπτισμα θεῖον ἐμόλυνα, καὶ τῷ Υἱῷ σου Παρθένε ὁ τάλας ἡμαρτον.

Κοντάκιον. ἤχος γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Σοὶς ἐνθέοις δόγμασιν, εὐσεβοφρόνως διδάσκεις, Θεοφόρε Ὅσιε, Θεὸν ὑμνεῖν ἐν Τριάδι, ἀναρχον, καὶ ὁμοούσιον ἐν Μονάδι, πέλοντα σὺν τῷ Πατρὶ τὸν Υἱὸν καὶ Πνεῦμα. Διὰ τοῦτο σὲ τιμῶμεν ἐν ὑμνῳδίας σοφῇ Ἱερώνυμε.

Ἔτερον. ἤχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τὸν ἐν Ὅσίοις ὁσιώτατον φιλέορτοι, καὶ ἐν Ἁγίοις ἀγνώτατον διδάσκαλον, τὸν θεόσοφον αἰνέσωμεν θείοις ὕμνοις, Ἱερώνυμον φημί τὸν ἀξιέταινον, τῶν Πιστῶν Καθηγητὴν καὶ ἀντιλήπτορα, οὕτω κρᾶζοντες, Χαίροις Πάτερ θεόσοφε.

Ὁ οἶκος' πρὸς τὸ: Ἀγγελος πρωτοστάτης.

Α ἄγγελος ἱσαγγέλως ἐπὶ γῆς βιωτεύων, ὠράθης, Ἱερώνυμε Πάτερ, καὶ οἱ μὲν τοι ἄπιστοι ἐβῶν δεινῶς κατὰ σοῦ, οἱ δὲ ὀρθόδοξοι ὁμοῦ ἐπαγαλλόμενοι, ἐκραύγαζον πρὸς σὲ τοιαῦτα:

Χαῖρε βλαστὸς Δαλματίας θεῖος
χαῖρε καρπὸς τῆς αὐτῆς καὶ γόνος.
χαῖρε Γῆς Ἁγίας τὸ θέμμα τὸ ἅγιον
χαῖρε εὐσεβοῦντων τὸ θεῖον κειμήλιον
χαῖρε ὅτι σὺ συγγράμματα ὑπερλάμπουσιν ὡς φῶς
χαῖρε ὅτι σοῦ ἡ ἀσκησις ἐπαινείται ὡς εἰκὸς
χαῖρε ὁ ἄκρος φίλος τοῦ σοφοῦ Αὐγουστίνου
χαῖρε ὁ τὰς αἰτήσεις ἐκκληρῶν τὰς ἐκείνου
χαῖρε σοφῶν εὐσεβῶν τὸ καύχημα
χαῖρε Ἁγίων Πατέρων ἀγλάισμα
χαῖρε οἰκῶν τὴν οὐράνιον πόλιν
χαῖρε ὕμνων τὸν Θεὸν σὺν Ἀγγέλοις
χαίροις Πάτερ Θεόσοφε.

Τῷ αὐτῷ Μηνί ιε'. Μνήμη τοῦ Ὁσίου Πάτρος ἡμῶν Ἱερωνύμου, ὃς ἐχρημάτισε μαθητὴς τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Ἱερώνυμον τὸν μέγαν τεθνηκότα
μέγας μένει στέφανος οὐκ ἀπεικότως.
Ἱερώνυμος ἐν οὐρανοῖς σὺν νόοις,
νῦν περιτολῶν παρίσταται τῷ Κρίστῃ
καὶ τῇ Τριάδι τὸν Τρισάγιον ᾄδων
θερμῶς πρεσβεύει ὑπὲρ πιστῶν ἀπάντων.

Δεκάτη γε Πέμπτη Ἰουνίου Ἱερώνυμον Νόες Ἀειραν.

Συναξαρίων.

Οὗτος ὁ Ὁσιος Πατήρ ἡμῶν Ἱερώνυμος, ἦν σύγχρονος τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, τοῦ ὁποῦν καὶ μαθητὴς ἐχορημάτισεν ἐν εἰν. Κατήγετο δὲ ἐκ τῆς Δαμασκίας, καὶ ἦν εἰδήμων κατὰ μὲν τὸν ἱερὸν Αὐγουστίνον, τριῶν γλωσσῶν, ἥτοι διαλέκτων. Τῆς Ἑλληνικῆς, τῆς Λατινικῆς, καὶ τῆς Ἑβραϊκῆς κατὰ δὲ τὸν Δοσίθεον Ἱεροσολύμων, πέντε διότι πρὸς ταῖς ρηθείσαις τρισὶ διαλέκτοις, ἐγίνωσκεν εἰ καὶ τὴν τῶν Περσῶν καὶ τὴν τῶν Χαλδαίων ὅθεν καὶ πεντάγλωστος ἐπωνομάσθη. Εἰς Βηθλεὲμ δὲ ἀπελθὼν, ἀφ' οὗ πρότερον πολλὰς τῆς Ἀνατολῆς πόλεις καὶ Αἰγύπτου, εἰ δὲ καὶ τὰ τῶν ἐκείσε ἀσχομένων Μοναστῶν ἐξάκουστα ἡσυχαστήρια περιελθὼν καὶ διαμενῆσθαι, καὶ πολλὰ ἐκεῖθεν διδάχθαι καὶ ὠφελῆθαι, συνεστήσατο ἴδιον ἀσκητικὸν ἡσυχαστήριον καὶ Μονὴν ἀνδρῶν ἧς αὐτὸς ἦν Καθηγητὴς καὶ Ἡγούμενος ἐν τούτῳ τῷ ἡσυχαστηρίῳ αὐτοῦ, ὅπου καὶ παράδεισον τῶν μελῶν του ἀπεκάλεσε, τὰς μελέτας αὐτοῦ ποιούμενος, καὶ ἀσκούμενος τὴν μοναδικὴν πολιτείαν, ἦν ἀπὸ τῆς ἀνδρικῆς αὐτοῦ ἡλικίας ἡσπάσατο, καὶ Θεολογίας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον πλήρης ἡμερῶν γενόμενος καὶ ἡσπασ ἔτη ἡς ὧν τὰ τελευταῖα λ'. ἐν Βηθλεὲμ ἥσκησε δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐν τινὶ ἐρήμῳ μέρει τῆς Πατρίδος αὐτοῦ εἰτα μετέβη εἰς τὴν ἀγρίαν ἐρημον τῆς κατὰ Συρίαν Χαλκίδος ὅθεν ἐπιστρέψας εἰς Ρώμην ἐχορημάτισε γραμματεὺς τοῦ Πάπα Δαμάσου μετὰ δὲ τὴν τούτου τελείωσιν ἀνεχώρησεν ἐκ Ρώμης συκοφαντηθεὶς καὶ καταδιωχθεὶς φθονεῶς ὑπὸ τοῦ μισομοναχοῦ μέρους τῆς Ρωμαϊκῆς κοινωνίας καὶ ἀπῆλθεν εἰς Βηθλεὲμ ὅπου ἐγκαταστάς ἐτελειώθη ἐν Κυ-

ρίῳ. Ἠκολούθησε δὲ αὐτὸν εὐλαβῶς καὶ τὸν αὐτὸν ἀσπασαμένη βίον ἡ εὐγενεστάτη καὶ περιδοξὸς Πατρικία Ρωμαία Ὁσία Παῦλα χήρα, μετὰ τῆς λαμπρῆς θυγατρὸς αὐτῆς Παρθένου Ὁσίας Εὐστοχίας καὶ ἄλλων πεντήκοντα Ρωμαίων Παρθένων εὐγενῶν αἵτινες πᾶσαι ὁμοῦ εὐσεβῶς περὶ ἑλθον μετὰ τοῦ Ἱερωνύμου πάντας τοὺς Ἁγίους τόπους τῆς Παλαιστίνης, τὴν Αἴγυπτον τε καὶ τὰς ἐρήμους τῆς Νητρίας καὶ Θηβαίδος, αἵτινες καὶ Πόλεις Ἁγίων ὀνομάζοντο διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐν αὐταῖς Μοναστηρίων καὶ ἡσυχαστηρίων κατοικουμένων ὑπὸ τῶν διατρεπεστέρων Ὁσίων Ἀσκητῶν καὶ Καθηγητῶν τοῦ Μοναχικοῦ βίου, τῶν ἀκμασάντων κατὰ τὸν Δ'. αἰῶνα, ἀπὸ Ἀωνίου τοῦ Μεγάλου καὶ ἐφεξῆς.

Ἦν δὲ ὁ μακάριος Ἱερώνυμος οὗτος καὶ τοῦ Ἱεροῦ Αὐγουστίνου ἄκρος φίλος καὶ συναγωνιστὴς διὰ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ κατὰ τῶν αἰρετικῶν καὶ ὃν περ ἐκτιμῶν ὁ Αὐγουστίνος ὡς θεοδόσκον καὶ τῶν ὑπερουρανίων μύστην καὶ θεωρὸν βουλόμενος συγγράφαι τὸ περὶ πόλεως Θεοῦ βιβλίον αὐτοῦ, πρὸς τοῦτον τὸν Ὁσίον Ἱερώνυμον δι' ἐπιστολῆς ἀπετάθη, παρακαλῶν ὅπως μνησθῇ καὶ αὐτὸν ὡς ἐπίσταται τὰ κατὰ τὴν Πόλιν τοῦ Θεοῦ τὴν οὐράνιον ἄλλ' ἢν τετελευτηκὼς ὁ θεὸς Ἱερώνυμος, πρὶν ἢ κοιμηθῇ πρὸς αὐτὸν ἢ ἐν λόγῳ τοῦ Αὐγουστίνου ἐπιστολῇ ἄλλ' ὅμως καθ' ἡμῶν τῷ Αὐγουστίνῳ φανείας εἶπεν «ὅτι ἀδύνατον ἦν ἀνθρώπῳ ἡλῆθαι ἢ περιγράψαι ὡς ἔχει τὰ κατὰ τὴν Πόλιν τοῦ Θεοῦ ἦτον τὰ τῶν μακαρίων ψυχῶν ἐν οὐρανοῖς σκηνώματα οὐκ ἂν ἐπίστευον δὲ πόποτε ὅτι οὕτως ἔχει εἰμὴ ἀπῆλθον τούτων. Καρπὸς δὲ τῶν θεολογικῶν αὐτοῦ σπουδῶν καὶ μελετῶν,

εἰσιν αἱ τῶν Ἁγίων Γραφῶν μεταφράσεις αὐτοῦ καὶ ἐναι διορθώσεις καὶ τὰ κατὰ τῶν αἰρετικῶν θεολογικῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων καὶ ἄλλα δι' ὧν μεγάλως ὠφέλησε τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, στηρίζοντες πιστοὺς εἰς τὴν εὐσέβειαν, καὶ διδάσκοντες τὴν κατὰ Χριστὸν μόρφωσιν τῶν ἡθῶν καὶ διαγωγὴν γενόμενος οὕτω

μέγας τῆς Ἐκκλησίας Πατήρ καὶ ἑταῖρος διδάσκαλος εἰς ἑαυτὸν δὲ αὐτοῦ, ἀρκετὸ τὸ λόγιον Ἰωάννου τοῦ Κασσιανοῦ λέγοντος «ὅντως Ἱερώνυμος τῶν Ὁρθοδόξων ὁ Καθηγητὴς, οὗ τὰ συγγραμματα λίμπουσιν ὡς βεβαίαι λιμπάδες ἀνημμένα, καὶ φέγγουσιν ὡς ἡλιακαὶ ἀστίνες ἀπὸ Ἀνατολῶν μέχρι Δεσμών».

ὅτι τοῦτο εἶναι εὐκολώτερον παρὰ τὸ νὰ διηγηθῇ τις τὴν μακαριότητα τῆς οὐρανίου Πόλεως τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Παραδείσου τὴν δόξαν διότι τόσον εἶναι αὐτὴ ὑπερβολικὴ καὶ ἀκατάληπτος, ὥστε ἐὰν ἐγὼ μετὰ θάνατον δὲν ἔβλεπον ταύτην, βεβαίως δὲν τὸ ἐπίστευα ποτέ. Τόσον δὲ ἀπέχει ἡ πραγματικὴ αὐτὴ δόξα καὶ μακαριότης τοῦ Παραδείσου, ἀπὸ ἐκείνης ἣν ἐγὼ ἐρευνάζομαι ἀκόμη ἐτι ὧν, ὥστε ἀπέριωτος καὶ ἀσυγκρίτως αὐτὴ εἶναι μεγαλειτέρα καὶ θαυμασιωτέρα ἀπὸ ἐκείνης (ἐκ τοῦ πολιτικοῦ θεάτρον).

Εἰς δὲ τὸ βιβλίον Θύρα τῆς Μετανοίας, ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ οὕτως ἐκτίθεται (ἐν Βιβλ. Δ'. ὄφελος ἐκ τῆς μνήμης τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν).

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν, λέγει ὁ Ἱερὸς Αὐγουστίνος, καὶ ὥραν ὅπου ἀπέθανεν ὁ Ἁγιος Ἱερώνυμος, ἤμην εἰς τὴν Ἰπῶνα καὶ ἡσυχάζων εἰς τὸ κελλὶον μου διελογίζομαι μετὰ πολλοῦ πόθου, ποταπὴν τάχα δόξαν θέλουν εἶναι αἱ ψυχαὶ τῶν Δικαίων, καὶ εἰς πόσῃ χαρᾷ καὶ ἀγαλλίᾳ θέλουν ἐθίσκεσθαι, καὶ ὁποίας ἡδονὰς θὰ ἀπολαμβάνουσιν! ἐπιθυμῶν ἀπὸ ταύτης τὴν ὕλην (τὸν συμπρασμὸν) νὰ γράψω βραχύλογον σύνταγμα. Καὶ δι' ἡμῶν εἰς χεῖρας μου κάλαμον καὶ χαρτὴν μία ἀσχητος φωτοσχία μὲ ἀνεκδιήγητον καὶ ἀπαράβλητον εὐωδίαν, καὶ δαμῆν πάντεσσιν, τὴν ὁποίαν ἀνθρώπινος γλῶσσα δὲν δύναται παντελῶς νὰ ἐξηγήσῃ· τὰ ὁποία αἰσθανόμενος ἐγὼ ἔβην ὅλος ἐκθαμβος καὶ ἐμφοβος ἔχασα παρηνθὺς τὰς δυνάμεις καὶ τὰς κινήσεις καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος διότι δὲν ἤξευρα ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν ἐκείνην τὴν ὥραν, ἀνῆλθεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου τοῦ Ἱερωνύμου. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ τὰ ὁμμάτια μου δὲν εἶδον ποτὲ τοιοῦτον φῶς, οὕτε ἡ ὀσφρησίς μου ἐδέχθη ἄλλοτε, τοιαύτην πάντεσσιν εὐωδίαν, τόσον διὰ τὸ νέον, ὅσον καὶ διὰ τὸ ἀνήκουστον τοῦ θαύματος, ἐμεινα (παλὴν λέγω) ἐντρομος ὅλος καὶ ἐκστατικός· μεταξὺ δὲ τούτων (τῶν συμβαινόντων) ἐβγήκε καὶ μία φωνὴ ἐκ μέσου ἐκείνου τοῦ φωτός, λέγουσά μοι. Αὐγουστίνε, τί ζητεῖς; νομίζεις ὅτι δύνασαι νὰ χωρέσῃς διπλὴν τὴν θάλασσαν μέσα εἰς ἐν μικρὸν ἄγγειον; νὰ περιελθῇς διπλὴν τὴν Ὀκεανὸν εἰς τὴν μικρὰν παλάμην σου; ἢ νὰ ἐμποδίσῃς τὸν οὐρανὸν ἀπὸ τὴν συνήθη κίνησιν; πῶς νὰ ἴδῃ ὁ ἰδικός σου ὀφθαλμὸς ἐκεῖνα τὰ ὁποία ἄλλος ὀφθαλμὸς ἀνθρώπινος οὕτε εἶδεν οὕτε δύναται ὅλως νὰ ἴδῃ; πῶς δύναται καὶ τὸ ἰδικόν σου ὦτα νὰ ἀκούσῃ ἐκεῖνα τὰ ὁποία ἄλλος ἀνθρώπου ὦτα δὲν ἤκουσαν; πῶς θαρρεῖς ὅτι σὺ μόνος θὰ δυνηθῇς νὰ κατανοήσῃς ἐκεῖνα τὰ ὁποία ἀνθρωπίνη καρδιά δὲν ἠσθάνθη ποτέ, οὕτε κατενοήθησαν ὅλως ὑπὸ οὐδενὸς ἄλλου; ποῖον πέρας θέλει δοθῇ εἰς τὴν ἀπειρίαν; ἢ ποῖον μέτρον εἰς τὴν ἀμέτρητον; εὐκολώτερον εἶναι νὰ χωρέσῃ διπλὴ ἢ θάλασσα εἰς ἐν στενότερον ἄγγειον, εὐκολώτερον ἢ θελεῖ περισφινθῇ τὸ μέγεθος καὶ ὁ ὄγκος ὅλης τῆς οὐανομένης εἰς μίαν παλάμην ἀνθρώπου, εὐκολώτερον ἢ θελεῖ ἐμποδισθῇ ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὴν ἀδιάκοπον κυκλοφορίαν του, παρὰ ὅπου ἐὼς ἤθελες δυνηθῇ νὰ κατανοήσῃς καὶ τὸ μακροτάτον μέρος τῶν χαρίτων τῆς δόξης καὶ τῆς χαρᾶς τὴν ὁποίαν θέλουν ἀπολαμβάνει ἀτελείτως ἐν οὐρανοῖς αἱ ψυχαὶ τῶν μακαρίων· μὴ ἐπιχειρῇς νὰ κατορθώσῃς ἀδύνατα (πράγματα) καὶ μὴ ζητῇς ὅσα ἐκεῖνα τὰ ὁποία δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἰρεθῶσι, παρὰ μόνον εἰς τὸν ἰσχυρὸν αὐτῶν τόπον, πρὸς τὸν ὁποῖον τόσον εὐκόλα τρέχεις μετὰ σπουδῆς καὶ ἑκάστην. Τοῦτο σπουδαζέσθαι, ἐκεῖ εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν νὰ τὰ ἐντροφῇς καὶ νὰ τὰ ἀπολαμβάνῃς αἰώνως. Οὕτω διαγίγεται αὐτὸς ὁ Αὐγουστίνος τὴν ὁπασίαν ἐκείνην ἣν ὁ Θεὸς φωνήσας διὰ τοῦ Ἁγίου Ἱερωνύμου εἰς τὸν περιεργον ἐκείνον νοῦν τοῦ Αὐγουστίνου· (ὅρα θύρα Μεταν. σελ. 130 131).

Οὗτος ὁ Ἁγιος Ἱερώνυμος ἀναγνοὺς ἐν τῷ γήρατι αὐτοῦ ὅσα ἐν τῇ νεότητι αὐτοῦ συνέγραψεν, ἔλεγεν. «Αἰσχύνονται γέροντες ὧν, ὅρα ὅσα συνέγραψα νέος ὢν». ἔλεγε δὲ τοῦτο ὡς λαβὼν ἐν γήρατι ἀκριβεστέραν πείραν τῶν πραγμάτων.

1) Ἐν τῷ Συναξαριστῇ τοῦ Νικοδήμου οὕτω γράφεται.

«... Ἐπειδὴ δὲ ὁ θεὸς Αὐγουστίνος ἀπεράσας νὰ γράψῃ τὸ περὶ Πόλεως Θεοῦ βιβλίον, ἠθέλησε νὰ γράψῃ εἰς Παλαιστίνην πρὸς τοῦτον τὸν Ἁγιον Ἱερώνυμον, καὶ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ ποῖαν γνώμην εἶχε περὶ τῆς μακαριότητος τῆς οὐρανίου ἐκείνης, Πόλεως τοῦ Θεοῦ. Ὅμως ἐκείνῳ νὰ τεύχῃ τὸ γράμμα συνίβη νὰ τελευτήσῃ ὁ θεὸς οὗτος Ἱερώνυμος. Τότε αὐτὸς ἐφάνη κατ' ὄναρ εἰς τὸν ἱερὸν Αὐγουστίνον, καὶ τοῦ εἶπε ταῦτα τὰ λόγια: «Βλέπε, ἡμπορεῖς ποτε νὰ ἀριθμήσῃς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, ἢ τὰς ῥανίδας τῆς θαλάσσης; ἢ ἔξευρε λοιπὸν

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ κ.τ.λ. τοῦ Συναξαριστοῦ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς ἀμήν.

Ῥδὴ ζ'. ὁ Εἰρμός.

Θεοῦ σγκατάβασιν, τὸ πῦρ ἠδέσθη ἐν Βαβυλῶνι ποτέ· διὰ τοῦτο οἱ Παῖδες ἐν τῇ καμίνῳ ἀγαλλομένη ποδί, ὡς ἐν λειμῶνι χορεύοντες ἐψάλλον· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Τροπάρια.

Νῦν πάντα πεπληρωται, φωτὸς τοῦ θείου διὰ σοῦ Πάναγνε· σὺ γὰρ πύλη ἐφάνης, δι' ἧς τῷ κόσμῳ Θεὸς ὠμίλησε· καταφωτίζων τοὺς πίστει κραυγάζοντες· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Συνέλαβες ἄχραντε τὸν ἐπὶ πάντων Θεὸν καὶ Κύριον, εὐδοκήσαντα σῶσαι τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος θανάτου φθορᾶς· ὃν ἐπαξίως ὑμνοῦντες κραυγάζομεν· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Παλάτιον ἔμψυχον, τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ πανύμνητε, χαῖρε στάμνε τὸ μάννα ἐν τῇ γαστρὶ σου θείως βαστάσασα, τὸ διατρέφον τοὺς πόθῳ κραυγάζοντας· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Νυμφῶνα πανάχραντον, τῆς ὑπὲρ λόγον θείας σαρκώσεως, καὶ παστάδα καὶ Θρόνον, ὀρθὰ φρονοῦντες σὲ ὀνομάζομεν, καὶ γεγηθότες τῷ τόκῳ σου ψάλλομεν· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ἰλέωσαι Δέσποινα, τὸν ἐκ γαστροῦ σου σωματωθέντα ἡμῖν, καὶ θανάτου τὸ κράτος, διὰ θανάτου καταβαλόντα Θεόν, ὃν προτυποῦντες οἱ Παῖδες ὑπέψαλλον· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Τοῦ Ἀγίου. ὁ ἀντίος.

Νοὺς καθαρότητι, ἐδέξω χάριν δαψιλεστάτην Θεοῦ, τοῦ ποιεῖν τε καὶ λέγειν, καὶ γράφειν πάντα πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν, μεγαλοκίρῳ Χριστοῦ Ἱερώνυμε· καὶ τὸν Θεὸν εὐλογῶν τὸν τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Συνὸν τῷ Δεσπότη σου, ἐν παρῳσίᾳ ὡς ἐκλεκτὸς αὐτοῦ ὢν, μὴ ἐλλείπης πρεσβεύειν ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν βοώντων πιστῶς, μεγαλοκίρῳ Χριστοῦ Ἱερώνυμε, Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ὁ χάριτος ἔμπλεως, καὶ τοῦ Κυρίου ὡς ἀληθῶς ἐκλεκτός, ἱκετεύει νῦν το' τον, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν βοώντων πιστῶς, καὶ συμψαλλόντων τῷ μόνῳ Δεσπότην· Εὐλογητὸς ὁ Θεός ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

Νυμφῶνα πανάχραντον, τῆς ὑπὲρ λόγον Λόγου σαρκώσεως, καὶ παστάδα καὶ Θρόνον, ὀρθὰ φρονοῦντες σὲ ὀνομάζομεν· καὶ γεγηθότες τῷ τόκῳ σου ψάλλομεν· Εὐλογητὸς ὁ Θεός ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ἄλλος. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Ε'νηιένισας, Γραιαῖς καὶ ἐξηρεύνησας, ζῶν τὴν ἀληκτον, ὅθεν εὐφῶν ἐν αὐταῖς, Χριστῷ ἠκολούθησας ὧ Ἱερώνυμε· ὃ καὶ ἐψάλλες ὁ τῶν Πατέρων Κύριος καὶ Θεός εὐλογητὸς εἶ.

Προφητῶν σοφέ, σὺ βίβλους ἐξηρεύνησας, τὰς θεοπνεύστους διό, παρὰ Θεοῦ εἰληφώς, σοφίαν τὴν ἀνωθεν, ταύτας ἠρμήνευσας, πέντε γλώσσαις δι' ὧν καὶ ἀνεκίρῳ, τὸν Θεὸν εὐλογημένον.

Αὐγουστίνος ἱερὸς μαθεῖν βουλόμενος, καὶ περιγράψασθαι τὴν ἀνω Πόλιν Θεοῦ, εἰδὼς δέ σε Ἁγιε, σοφίας ἔμπλεων, θείας ἀνωθεν, καὶ ἐξειπεῖν δυνάμενον γραφῇ ἐπυνθάνετό σου.

Τὰ ἀθέατα κάλλη καὶ ἀνεκμήνευτα, τῆς ἀνω Πόλεως, τῷ Αὐγουστίνῳ σοφέ, ποθοῦντι συγγράφασθαι, φανείς ὁράματι, εἶναι ἔφησας, ἀδύνατον τὴν αὐλὸν, ὅλικῶς ὁμοιωθῆναι.

Θεοτοκίον.

Ε'κ σοῦ ἄχραντε, σάρκα τὸν προσλαβόμενον, ἵνα τὴν φύσιν ἡμῶν, τὴν πρὶν πεσοῦσαν δεινῶς, ἐγείρῃ καὶ θάνατον καθυπομείναντα, καθυκέτερε, ἑσθῆναι με τὸν δούλόν σου, τοῦ πυρὸς τοῦ αἰωνίου.

Ῥδὴ η'. ὁ Εἰρμός.

Ἐπαπλασίως κάμινον, τῶν Χαλδαίων ὁ τύραννος, τοῖς θεοσεβέσιν ἐμμανῶς· ἔξεκαυσε, δυνάμει δὲ κρείττονι, περισσώθεντος τούτους ἰδῶν, τὸν Δημιουργόν· καὶ λυτρωτὴν ἀνέβόα, οἱ παῖδες εὐλογεῖτε, Ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τροπάρια.

Θεογεννήτορ Δέσποινα, τῶν πιστῶν τὸ κραταίωμα, ταῖς πρὸς τὸν Υἱόν σου, μητρικαῖς δεήσεσιν, αὐτόν μοι ἰλέωσον, τὸν ἀληθῶς εὐίλατον, καὶ ἀμαρτιῶν μου τὸ χειρόγραφον ῥῆξαι, καὶ δεῖξον Παναγία, σωζομένων με κλήρου, ἵνα σὲ μεγαλύνω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἡ ἐν ἀνάγκαις σῶζουσα, καὶ θερμῶς προστατεύουσα, πάντων τῶν ἐν θλίψει Παναγία Δέσποινα, σπλαγχνίσθητι σῶσόν με, καὶ πεπτωκότα ἔγειρον, χεῖρα βοηθείας, πρὸ τοῦ τέλους διδοῦσα, μὴ νύξ με τοῦ θανάτου, καταλάβῃ ὑπνοῦντα, ἵνα σε κατὰ χρέος δοξάζω εἰς αἰῶνας.

Αἴτην ἐκτός σου Δέσποινα, βοηθὸν οὐκ ἐπίσταμαι, πλήν σου πρὸς Θεόν, καταλαγὴν οὐ κέκτημαι, ἐλέησον ἄχραντε, ἐμὲ τὸν ἀπολλύμενον, διὰ τὰς ἐκ βρέφους ἀθεμίτους μου πράξεις, καὶ σῶσόν με βοῶντα, χαῖρε εὐλογημένη, χαῖρε δεδοξαμένη, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὁὐρανομήκη κλίμακα, νοητὴν σε γινώσκομεν, δι' ἧς καταβάς, μετὰ σαρκὸς ὁ Ὑψιστος, ἀνθρώποις ὠμίλησε, καὶ ταπεινὸς ἀνύψωσε, πρὸς τὴν ὑψηλὴν τῶν οὐρανῶν πολιτείαν. ἐντεῦθεν ἀνωτέραν, οὐρανῶν καὶ Ἀγγέλων, καὶ πάντων ποιημάτων, κηρύττομέν σε Κόρη.

Νᾶμα ζωῆς αἰδέομαι, Θεοτόκε, ὑπάρχουσα, ἀμβροσία Νέκταρ, τὸν Χριστὸν ἡ τέσσα, τῷ κόσμῳ καὶ θρέψασα, ἐκ τῶν μαστῶν σου γάλα γλυκύ, πότισον ἡμᾶς, τῆς μετανοίας τῇ δρόσῳ, τοὺς πόθῳ σε ὑμνοῦντας, καὶ ἐπικαλουμένους, ἀντίληψίν σου θείαν, Παρθένε εἰς αἰῶνας.

Τοῦ Ἁγίου ὁ αὐτός.

Ιεροκρότει σήμερον, ἡ ἁγία κοινοπολις, Δαβὶδ τοῦ Προφήτου, ὕμνους τῷ Σωτῆρί σου, καὶ γὰρ σὺν τοῖς ἄλλοις σου, τὸν Ἱερὼ. υμνον τὸν σοφόν, ἔχεις πολιοῦχον, οἰκιστὴν τε ὡς ἔχει, ὁμότροπον τὸν τούτου, ἡ γῆ τῶν Καππαδόκων, Βασιλείου τὸν πάνυ, τὸν καὶ οὐρανοφοίτην.

Εν τῇ καρδίᾳ θέμενος, ἀναβάσεις μακάριε, καὶ τῷ Ποιητῇ, διαπαντὸς ἐνούμενος, ἀνῆλθες ἐκ πράξεως, εἰς θεωρίαν πνευματικῶς, καὶ τῷ ἀκροτάτῳ, ἐφετῶν ἐντυγχάνεις, βοῶν σὺν παρῃσίᾳ, Ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ξένα τὰ σὰ τελούμενα, Ἱερώνυμε Ὅσιε, ἐκ Δυσμῶν γὰρ ἦλθες, εἰς Ἑῶν Ἅγιε, ἀσκήσας θερμότητα, εἰς Βηθλεὲμ καὶ ἔδυσας, τεύχη τε καὶ βίβλους, πρῶτην γράψας ὥραιους, πιστῶν Καθηγητῆς τε, ἐκλήθης ὁρθοδόξων, καὶ τὰ ἐν οὐρανόις ἐγνώρισας σὺ φίλῳ.

Θεοτοκίον.

Φῶς ἡ τὸ πρῶτον τέσσα, τὸ Ἀγγέλου τὰ δεύτερα, φῶτα ὑποστήσαν, καὶ φῶς τὸ πρωτόγονον, δημιουργήσαν αὐθὶς τε, φωστῆρας δύο παραγαγόν, ἐπὶ πᾶσι δέ, ψυχὴν ὡς φῶς οὐσιώσαν, καὶ φῶτα ὑποδείξαν, προστάγματα οἰκεῖα, φῶτασιν τοῦ νοῦς μου, τὸν ζῶπον Θεοτόκε.

Ἄλλος. Παῖδας εὐαγεῖς.

Ρήματα Θεοῦ σοφίας πλήρη, τὰς βίβλους σου ἐγνώμεν μακάριε, Πάτερ Ἱερώνυμε, εὐσέβειαν διδάσκεις γάρ, τοὺς ταύταις ἐντυγχάνοντας, διὸ ἀπέλαβες, μισθόν σου τῶν καμάτων Θεόφρον, παρὰ τοῦ Δεσπότη, ζῶν τὴν μακαρίαν.

Ινα τῆς σοφίας τῆς ἀμείνων, ζωῆς τε τῆς αἰωνίου Ἱερώνυμε, τύχης μακρὰν γέγονας, κόσμου καὶ παρῃξας, εἰς Βηθλεὲμ τρισόλβιε, ἐνθα ὁ Κύριος, σαρκὶ ἀφωμοιώθη ἀνθρώποις, ἵνα τοὺς ἀνθρώπους λυτρώσῃται τῆς πλάνης.

Εγνώμεν σε Πάτερ Θεοφόρε, σοφὴ Ἱερώνυμε Διδάσκαλον, θεῖον καὶ ὁρθόδοξον, πᾶσαν γὰρ ἡρμήνευσας, ὡς Θεολόγος ἐνθεος, Γραφὴν ἱσάγγελον, ἐν γῇ πολιτευσάμενος βίον, ὅθεν νῦν ἀγάλλῃ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τριαδικόν.

Ρήμασιν ἐνθέοις σου παμμάκαρ, Γραφαῖς τε Τριάδα τὴν ὑπερχρονον, ἄκτιστον ἐκίρυσας, φύσιν συναΐδιον, Υἱὸν Πατρὶ ὁμότιμον, σὺν Θεῷ Πνεύματι, ἡμᾶς τε προσκυνεῖν ἐκδιδάσκεις, Θεὸν ἐν Τριάδι, Τρισήλιον Μονάδα.

Θεοτοκίον.

Ω! οἷον χαρίτων Θεομήτορ, ἀνθρώπους ἡξίωσας, κηρύσας, ἀνθρώπων γενόμενον, σάρκα προσλαβόμενον, ἀχράντων ἐξ αἱμάτων σου, Θεὸν τὸν Κύριον, τοῦ σῶσαι τὸν Ἀδὰμ βουληθέντα, καὶ τῆς πρὶν κατάρτας τὴν Εὐαν ἐκλυτρώσαι.

Ῥδὴ θ. ὁ Εἰρμός.

Εξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανός, καὶ τῆς γῆς κατεπλάγη τὰ πέρατα, ὅτι Θεός, ὥφθη τοῖς ἀνθρώποις σωματικῶς, καὶ ἡ γαστήρ σου γέγονεν, εὐρυχωρότερα τῶν οὐρανῶν, διὸ σε Θεοτόκε, Ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, ταξιαρχία μεγαλύνουσιν.

Τροπάρια.

Τὸν Θρόνον τοῦ Δεσπότη τὸν ὑψηλόν, τὴν καθέδραν Χριστοῦ τὴν περιδοξον, τὸν εὐαγῆ, θάλαμον τὸ πάγχρυσον ἱερόν, τὸ Θεοδόχον τέμενος, τὴν παντοβασίλισσαν Μαριάμ, τὴν δόξαν τῶν Ἀγγέλων, βροτῶν τὴν σωτηρίαν, πάντες πιστοὶ ἀνευφημήσωμεν.

Τὸν πάντων Βασιλέα καὶ Ποιητὴν, συλλαβοῦσα Παρθένε ἐκύησας, καὶ νῦν ἰδοὺ, οἶά περ Βασίλισσα δεξιᾷ, τούτου ἀγνὴ παρίστασαι, ὅθεν δυσωπῶ σε ἀριστερᾷ, μερίδος λύτρωσαί με, ἐν ὥρᾳ τῇ τῆς δίκης, καὶ δεξιῶς προβάτοις σὺνταξον.

Αὐλὸν ἐκ λειμώνων τῶν τῆς ψυχῆς, τῶν ἁμαρτῶν τὰ ἀνθη δρεψάμενος, καὶ τῇ ῥοῇ, μίξας τῶν δακρύων μου ἐν πυρί, τῷ τῆς καρδίας ἔψησα, Δέσποινα καὶ μύρον ἐσκευακώς, τὸν ὕμνον ὡς ἡ πόρνη, τοὺς σοὺς ἀχράντους πόδας, ἐν τούτῳ βρέχω κράζων σῶσόν με.

Σωτήριος γενοῦ μοι πύργος ἀγνὴ, τῶν δαιμόνων ἀπειργῶν τὰς φάλαγγας, καὶ πειρασμῶν, ὄχλον καὶ κινδύνων ἀποσοβῶν, καὶ τῶν παθῶν τὴν ἔφοδον, πόρῳ ἀπελαύνων καὶ καθαρὰν, διδοὺς ἐλευθερίαν, καὶ θείων χαρισμάτων, τὴν ἀφθονίαν παρεχόμενος.

Απείρανδρε Θεόνυμφε Μαριάμ, ἡ τεκοῦσα Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τὸν λυτρωτὴν, κόσμου τοῦ παντός καὶ δημιουργόν, τοῦτον ἀγνὴ δυσώπητον, ἵνα βασιλείας τῆς ἑαυτοῦ, τρυφῆς τε Παραδείσου, συγκοινωνὸν ποιήσῃ, τὸν προσφυγόντα σου ἱκέτην σου.

Τοῦ Ἁγίου ὁ αὐτός.

Αγάλλεται Ἀγγέλων θεῖος χορός, σὲ προσθήκη δεξιόμενος Ὅσιε, ἀγγελικῶς, σὺ ἐπολιτεύσω γὰρ ἐπὶ γῆς, Τρισμάκαρ Ἱερώνυμε, θείων Διδασκάλων ἡ καλλονή, τῆς Ἐκκλησίας στύλε, καθηγητῶν τὸ κλέος καὶ ἀσκητῶν τὸ ἐγκαλλώπισμα.

Δοξάζεται ἡ μνήμη σου εὐσεβῶς, ἐπὶ γῆς Ἱερώνυμε Ὅσιε, καὶ νῦν οἰκεῖς μετὰ Αὐγουστίνου ἐν οὐρανόις, ὑπὲρ ἡμῶν δέόμενος, καὶ τῶν συνωνύμων σοι μοναστῶν, τῶν πίστει ἐκτελούντων, αὐτὴν Θεόφρον Πάτερ, ἀσπαζομένων τε τὸν τύπον σου.

Ως ἡλῖος ἀνέτειλας, πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὡς ἡλῖος Πάτερ πορεῖαν σου, πρὸς οὐρανόν, μάκαρ ἐποίησω ὡς ἀληθῶς, ἀφείς τὰς θεοπνευστούς σου, βίβλους τοῖς

πιστοῖς θεῖον θησαυρόν, ἐξ ὧν πηγάζει χάρις, παντοίων χαρισμάτων, καὶ εὐφροσύνη ἢ οὐράνιος.

Θεοτοκίον.

Φυλάξας σε παρθένον ὁ ἐκ τῶν σῶν, ἀνατείλας λαγόνων ἀνέσπερος ὡς ἀληθῶς, Ἥλιος Παρθένε δὲ τὸν σφόν, αὐτοῦ θεῖον θεράποντα, δέδωκε πιστοῖς ἀκτίνα φωτός, μεθ' οὗ αὐτὸν δυσώπει, ἡμᾶς κατοικτειρήσαι, τοὺς εὐσεβῶς σε μεγαλύνοντας.

Ἄλλος. Ἄσας γηγενής.

Νέμοις Ἀγαθὲ, πρεσβεΐαις θεράποντος Ἱερωνύμου τοῦ σοῦ, χάριν τὴν ἀένναον, τοῖς ἀνυμνοῦσι καὶ προσκυνοῦσί σε, Πατέρα, Πνεῦμα Ἅγιον σὺν τῷ Υἱῷ εὐσεβῶς, καὶ βοῶσιν· εἰς Θεὸς οἱ Τρεῖς ἐστίν, ἐν οὐσίας ταυτότητι φύσεως.

Υμνον ταπεινόν, πτωχόν τε καὶ ἄμουςον, δέξαι μου δέομαι, Πάτερ Ἱερώνυμε, ὡς λεπτὰ γήρας καὶ γὰρ οὐ δύναμαι, πλουσίως ἐπαινεῖσαι σε τὸν ἀξιόμνητον, διὸ φίλον τοῦ Δεσπότης πέλοντα, δυσωπῶ σε κατάπεμψον χάριν μοι.

Μένησο ἡμῶν, τῶν πίστει τιμῶντων σου σεπτὰ μνημόσυνα, Πάτερ Ἱερώνυμε, σὺν Μυροβλύτῃ, τῷ θεῷ Σίμωνι, ἐν ὥρᾳ τῆς ἐτάσεως, καὶ ἱκετεύσατε, παρόρησιαν ἔχοντες πρὸς Κύριον, τοῦ ῥυθῆναι ἡμᾶς τῆς κολάσεως.

Τριαδικόν.

Οντως εὐσεβῶς, ἐδόξασας Ἅγιε, Πατέρα ἀναρχον, καὶ Υἱὸν συνἀναρχον, καὶ Πνεῦμα ἅγιον συναίδιον, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀκατάληπτον, σὺν Ἀγγέλοις ὄθεν χάριν εἴληφας, τὸν Τρισάγιον ᾄδειν μακάριε.

Θεοτοκίον.

Σῶσον ἀγαθὴ, οἰκτεῖράσα δοῦλόν σου Μήτηρ τοῦ πάντων Θεοῦ, ταπεινὸν πανάθλιον, τὴν κλῆσιν ἔχοντα Ἱερώνυμον, τὸν βίον δὲ διάγοντα ἐν ἀμελείᾳ διό, ἐν ἀνάγκαις, σὺ γενοῦ προστάτις μου, καὶ ἀσβέστου πυρός με ἐξάρπασον.

Ἐξαποστειλάρια. Τοῖς Μαθηταῖς συνέλθωμεν. (Ἱερων.).

Μεοίτην σε προβάλλομαι, πρὸς Θεὸν Θεοφόρε, σαρκὸς γὰρ ἔξω γέγονας, καὶ ἐδούλευσας τούτῳ, ἐν Βηθλεὲμ παροικήσας, ἔνθα βίον Ἀγγέλων, καὶ ἄμειπτον διήγυσας, τρισμακάριε ὄθεν σου τῇ ψυχῇ, Πνεῦμα ὁ Παράκλητος ἐνοικήσας, σοφίας σε ἐνέπλησεν, Ἱερώνυμε Πάτερ.

Ἔτερον. Τῶν μαθητῶν ὁρόντων σε. (Νήφ.).

Τὴν σάρκα καθυπέταξας τῷ νοῖ σου, καὶ ἥσκησας ὡς ἄσαρκος ἐν σαρκί· ὄθεν καὶ μετάρσιος γενόμενος, χάριν θεοῦ εἴληφας, αἰνεῖν τὸν πάντων Δεσπότην, ἐν οὐρανοῖς μετ' Ἀγγέλων.

Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Τοῖς πόνοις σου καὶ ἰδρώσιν, ἢ Βηθλεὲμ πιανθεῖσα, βοᾷ σοὶ τῷ Θεοφόρῳ, ὃ Ἱερώνυμε Πάτερ, σὺ μοι εἰ δόξα καὶ κλέος, καὶ Μοναστῶν θεῖος πρέσβυς.

Θεοτοκίον.

Ο γλυκαμὸς τῶν Ἀγγέλων, τῶν θλιβομένων ἢ χαρὰ, Χριστιανῶν ἢ προστάτις, Παρθένε Μήτηρ Κυρίου, ἀντιλαβοῦ μου καὶ ῥῦσαι, τῶν αἰωνίων βασάνων.

Εἰς τοὺς Αἵνους σιχηρὰ προσόμια. ἤχος πλ. δ'. Ω τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ω τοῦ παραδόξου θαύματος! πῶς ὥσπερ ἄλλος ἀστήρ, ἐκ Αὐσμῶν ἀνατείλας, πρὸς δ' Ἑῶαν ἔδραμεν, ὁ σοφὸς Ἱερώνυμος, τῆς Δαλματίας γόνος ὁ ἐνδοξος, καὶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου φυτόν. Θείας δὲ Πόλεως, θεῖον καλλίεργμα, τοῖνυν Χριστόν, εὐσεβῶς δοξάζωμεν μόνον φυλάττωπον.

Ω τοῦ παραδόξου θαύματος! πῶς καὶ ἡ Δύσις αὐτῇ, ὡς Ἑῶα ἀνέτειλε, δαδουχοῦντα ἥλιον, τὸν σοφὸν Ἱερώνυμον, οὗ ταῖς ἀκτίσι, τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, φωταγωγεῖται, ἢ Κτίσις ἅπασα. Δόξα σοι Κύριε, μόνε ὑπεράγαθε, Παμβασιλεῦ, ὅτι ἐθανιάστωσας τὸν σὸν θεράποντα.

Ω τοῦ παραδόξου θαύματος! ὄντως τὰ πάντα Θεός, ἃ ἀνθρώποις δεδώρηται, πρὸς συμφέρον δέδωκεν· ὁ σοφὸς Ἱερώνυμος, τῷ Αὐγουστίνῳ τῆς ἀνω Πόλεως, τὴν φύσιν θεῖαν διακελεύεται, καὶ ἀπερίγραπτον. Τοῦτον τοῖνυν ἅπαντες πρὸς τὸν Θεόν, μεσίτην βαλόμεθα, ὕμνοις τιμῶντες αὐτόν.

Ω τῆς δωρεᾶς καὶ χάριτος! πῶς τοῖς ἀνθρώποις πιστοί, δῶρον Θεῖον δεδώρηται, πρὸς Θεοῦ οἰκίσμονος, καθαρῶς τοῖς λατρεύουσι τὸ ἐκκαλύπτειν, Θεῖα μυστήρια, οὗ ἡξιώθη ὁ Ἱερώνυμος, δὲ πρὸς ἐστίαν, συγκαλεῖται ἅπαντας πνευματικῇ, θεῖα προβαλλόμενος αὐτοῦ συγγράμματα.

Πάτερ σοφὲ Ἱερώνυμε, ἀνακαθάρας τὸ νοῦν, τῆς σαρκὸς ἔξω γέγονας, καὶ Θεῷ ὁμίλησας, καὶ σοφίας τῆς ἀνωθεν, πλησθεὶς ἀξίως σὺ ἀναβέβηκας, πρὸς ὕψος Θεῖον ἀποκαλύψων· καὶ Αὐγουστίνῳ σφ, φίλῳ τὰ μυστήρια διατρανοῖς, ὅσον δυνατόν αὐτῷ, τοῦ περιγράψασθαι.

Δεῦτε ἱεροῖς ἐν ἁσμασιν, ἐπιτελοῦντες πιστοί, τὴν ἁγίαν μετástασιν, τοῦ Δεσποτοῦ κοσμήτορος, τῆς σεπτῆς ὁμηγύρεως, Θεῶν Πατέρων Ἱερωνύμου σοφοῦ, εὐσεβοφρόνως τούτῳ βοήσωμεν· Πάτερ θεϊότατε, ῥύου ταῖς πρεσβεΐαις σου, ταῖς πρὸς Θεόν, λύμης τῶν αἰρέσεων, τοὺς σὲ γεραίροντας.

Δόξα. ἤχος πλ. δ'. (Νήφωνος)

Δεῦτε τῆς εὐσεβείας τὸν Κήρυκα, τὸν Θεόσοφον πάντες Ἱερώνυμον, ὧδαῖς ἁσμάτων, εὐφημήσωμεν. Οὗτος γὰρ τῇ θύραθεν σοφία προγυμνασθεὶς καὶ τῇ θεαρέστῳ ἀσκήσει προκαθαρθεὶς, ὄργανον γέγονε τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ ὅλης τῆς ὑπερθέου Τριάδος Θεῖον τέμενος. Αὐτὸν οὖν καὶ ἡμεῖς πρέσβυν προβαλλόμεθα πρὸς σὲ τὸν μόνον εὐσπλαγχνον Θεόν, τοῦ δοθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν ὁ αὐτός.

Δέποινα πρόσδεξαι τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Απολογία μεγάλη και Ἀπολυτίκιον τὸ παρὸν ἤχος δ'. πρὸς τό: δ' ὑψοθεῖς.

Τοὺς εὐσεβῶς σου μετὰ πόθου τελοῦντας, μνήμην ἁγίαν Ἱερώνυμε Πάτερ, ταῖς εὐπροσδέκτοις σου πρὸς Κύριον δεήσεσι, ρῦσαι τὼν αἰρέσεων τῆς ἀγλῦος καὶ σκότους, ὀρθοδόξοις δόγμασιν, ὀρθοδόξως στηριζών, καὶ εὐσεβῶς διδάσκων προσκυνεῖν, τὸν ἐν Τριάδι Θεὸν Θεοδόξαστε.

Καὶ Ἀπόλνεις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν τὰ Τυπικά καὶ οἱ Μακαριοὶ καὶ ἐκ τῶν Κανόνων τοῦ Ἁγίου ᾠδὴ γ' καὶ δ'.

Τὰ τροπάρια ὡς συνήθως, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον, Ὅσιακά.

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μεγαλνάρια.

Χαίροις Ἱερώνυμε παρ' ἡμῶν, χαίροις παρὰ πάντων τῶν πιστῶν ὧν περ εὐμενῶς, δέχου τὰς δεήσεις, καὶ ταύτας τῷ Δεσπότη προσάγαγε παμμάκαρ σοφὲ Διδάσκαλε.

Μέμνησο παμμάκαρ τοῦ ταπεινοῦ, δούλου σου τὴν κλήσιν τὴν σὴν ἔχοντος τὴν σεπτήν, καὶ ἐπιτελοῦντος μνήμην σου τὴν φωσφόρον, καὶ ρῦσαι καταδίκης ὃ Ἱερώνυμε.

Δέχου Ἱερώτουμε τὰς ἐμὰς, Ἁγίε δεήσεις, καὶ προσάγαγε τῷ Θεῷ, ὄνπερ κατ' ἁλίαν ἀνύμνησας πανσόφως, Θεόφρον καὶ περίσωζε σὸν συνώνυμον.

Θεοτοκίον.

Πάναγνε Μαρία Μητέρα Θεοῦ, μόνη μεσιτεία πρὸς ὃν ἔτεκες ἀληθῶς, πρόσδεξαι δεήσεις σου ταπεινοῦ ἱκέτου οἰκτροῦ, Ἱερωνύμου ὃν καὶ περίσωζε.

ΟΙΚΟΙ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ ΚΔ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΣΙΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΗΜΩΝ ΙΕΡΩΝΥΜΟΝ

Ποίημα Γερασίου Ἱερομονάχου Ναξίου τοῦ ἐκ τῆς Ἱβηρικῆς Σκήτης τοῦ Τιμίου Προδρόμου ἐν Ἀγίῳ Ὄρει.

Ἀπολυτίκιον ἤχος πλ. δ'. Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς.

Τῶν μοναστῶν καὶ μιγάδων αἱ χορεῖαι, δεῦτε συμφώνως εὐφημήσωμεν ἐν ὕμνοις, τὸν λαμπρότατον φωστῆρα τῆς Ἐκκλησίας, τὸ κλέος ὀρθοδόξιας τὸ ἱερὸν, καὶ μέγαν ἐν Θεολόγοις θαυματουργόν, τὸν κλεινὸν Ἱερώνυμον, ἐν πίστει πάντες αὐτῷ, κραυγάζοντες γηθόμενοι.

Χαίροις Πάτερ Θεοπέσιε.

Αγγελος σαρκόφορος, Ἱερώνυμε Πάτερ, ἐφάνης ἐν τῷ κόσμῳ ὡς ὄντως (γ') ὡς γὰρ ἄσαρκος ἐπὶ τῆς γῆς, ἡγήσω ἀληθῶς ἱερώτατε, διόπερ σοὶ θαυμάζοντες κραυγάζομεν πιστοὶ τοιαῦτα.

Χαῖρε δι' οὗ οἱ πιστοὶ σκιρτῶσι.

Χαῖρε δι' οὗ ἀσεβεῖς σιγῶσι.

Χαῖρε τῆς Ἑώας φωστὴρ τηλανγέστατε.

Χαῖρε Παλαιστίνης πυρρὸς παμφάεστατε.

Χαῖρε κράτος ἀπροσμάχητον Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Χαῖρε ἄνθος εὐωδέστατον Παραδείσου νοητοῦ.

Χαῖρε ὅτι ὑπάρχεις θεολόγων τὸ κλέος.

Χαῖρε ὅτι παρέχεις ὀρθοδόξοις τὸ μένος.

Χαῖρε Χριστοῦ τῆς πίστεως ἔρεισμα.

Χαῖρε πιστῶν ἀπάντων ὠράϊσμα.

Χαῖρε δι' οὗ κατασχύνεται πλάνη.

Χαῖρε δι' οὗ ἡ εὐσέβεια θάλλει.

Χαίροις Πάτερ Ἱερώνυμε.

Βλέπων τοῦ κόσμου τούτου, ἱερώτατε Πάτερ, τὸ ἄστατον ὡς ὄντως ἐχέφρων, τὸν χρηστὸν τοῦ Κυρίου ζυγόν, ἐκ νεότητος ἡρας Παμμακάριστε, ἐφ' ᾧ περ ἀγαλλόμενος, ἐβόας ἀσιγῆτως οὕτως.

Ἀλληλουῖα.

Γνώσιν θεῖαν προκρίνας, τῆς σοφίας τῆς ἔξω, Θεόφρον Ἱερώνυμε Πάτερ, ἱερῶν λογίων σαφῶς, τῇ μελέτῃ σοφὲ ἐνηδόμενος, τὸν Κύριον ἐδόξαζες, διὸ νῦν παρ' ἡμῶν ἀκούεις:

Χαῖρε τῶν σὼν ὕμνητῶν λαμπρότης.

Χαῖρε σοφῶν μοναστῶν παιδρότης.

Χαῖρε τῶν ἁγίων Ἀγγέλων ἐφάμιλλε.

Χαῖρε τῶν Ὁσίων ἀπάντων συνόμιλε.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

Χαῖρε λύρα παναρμόνιος Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.
 Χαῖρε ὄργανον κρουόμενον, θεῖα πλήκτρα μυστικῶς.
 Χαῖρε θεολογίας ἀκραιφνέστατος ὄρος.
 Χαῖρε ὁρθοδοξίας ἀκριβέστατος γνώμων.
 Χαῖρε πιστῶν μεῖστα πρὸς Κύριον.
 Χαῖρε ἐχθρῶν δεινῶν διωκτῆριον.
 Χαῖρε σαρκὸς τὰς ὁρμὰς καταστεύας.
 Χαῖρε ὄφρυν δυσμενῶν ταπεινῶσας.

Χαίροις Πάτερ Ἱερώνυμε.

Δύναμιν τοῦ Ὑψίστου, ἀρωγὸν κεκτημένος, ἐρήμοις ἀοικήτοις Συρίας, ἐνηλύσθης καθυποβαλὼν, αὐστηροῖς ἀγῶσι σεαυτὸν Ὅσιε, ἐν οἷς ἀγωνιζόμενος ἐβόας τῷ Κυρίῳ.

Ἀλληλούϊα.

Εχὼν ἐν τῇ καρδίᾳ, τοῦ Κυρίου τὸν φόβον, παθὼν τὰς ἀκαθέκτους ἐφόδους, διεκώλυνες μάκαρ στερεῶς, ἀρετῶν δὲ πλοῦτον πολὺν συνήθροισας· διὸ σε μακαρίζοντες βοῶμέν σοι πιστοὶ τοιαῦτα.

Χαῖρε σεπτῶν ἀρετῶν ταμειὼν.
 Χαῖρε κρητὶς εὐκλεῶν Ὁσίων.
 Χαῖρε ἐγκρατείας κανὼν ὑπερβαύμαστε.
 Χαῖρε ἰσαγγέλως βίων παναοίδιμε.
 Χαῖρε ὕψος ταπεινώσεως, δυσανάβατον πολλοῖς.
 Χαῖρε τρίβον τὴν οὐράνιον διοδεύσας ἀκλινῶς.
 Χαῖρε ὅτι παρείδες τὰ τοῦ κόσμου ἡδέα.
 Χαῖρε ὅτι ὁρμίσθης πρὸς τὸν ἄνω λιμένα.
 Χαῖρε πιστῶν ἀπάντων τὸ καύχημα.
 Χαῖρε ἐχθροὺς συντρίψας τῆς πίστεως.
 Χαῖρε ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ ὡς βαστάσας.
 Σαῖρε σατὰν προσβολὰς καταλύσας,

Χαίροις Πάτερ Ἱερώνυμε.

Ζάλην πᾶσαν σοφίας, ἀπωσάμενος Πάτερ, τῆς θύραθεν προείλου τὴν θεῖαν, ὁπτασίᾳ σοφῇ θεῖζῃ, καὶ τὸν νοῦν θεόθεν ἐλλαμπόμενος, εἰς τελειότητα ἀνῆλθες ἀρετῆς κραυγάζων.

Ἀλληλούϊα.

Ηκουνσας Γρηγορίου τοῦ κλεινοῦ Θεολόγου, σοφὴν ὑψηλὴν θεηγορίαν, μετ' ἀπειροῦ μάκαρ θαυμασμοῦ, οὗ τὸν τρόπον ἐμιμήσω θεσπέσιε, διὸ οἱ ἐντρυφῶντες σου τοῖς λόγοις ταῦτα σοὶ βοῶμεν.

Χαῖρε ἀπόρων παρηγορία.
 Χαῖρε τοῦ φθόνου κατηγορία.
 Χαῖρε παρθενίας ὁ μέγας ὑπέρμαχος.
 Εἰπτε φυλακτῆς σοφῇ ὁ ἀντίπαλος.

Χαῖρε Πάτερ ἱερώτατε μοναστῶν ὑπογραμμός.
 Χαῖρε καύχημα τῆς Δύσεως καὶ Ἑσπείας ἀληθῆς.
 Χαῖρε τῶν Ἀποστόλων ὁ ὁμότροπος ὄντως.
 Χαῖρε τῶν θεηγόρων διδασκάλων τὸ κλέος.
 Χαῖρε θερμὸς τῆς πίστεως πρόμαχος.
 Χαῖρε πρηστήρ πασῶν τῶν αἱρέσεων.
 Χαῖρε ἀγροῦ ἀροτὴρ οὐρανίου.
 Χαῖρε φωτὸς ἀπολαύων αἵλου.

Χαίροις Πάτερ Ἱερώνυμε.

Θεὸς ἐνθα ἐτέχθη, ἐκ Παρθένου Μαρίας, μορφῇ ἐν βροτησίᾳ τριμάκαρ, κατοικεῖν ἡρετίῳ σαφῶς, πρὸς αὐτὸν σου πᾶσαν διδούς τὴν ἔφεσιν, ἥ οὐκ ἐπαύσω Ὅσιε, ψυχῆς ἐν προθυμίᾳ κράζειν.

Ἀλληλούϊα.

Ιερὸς φερωνύμως, Ἱερώνυμε μάκαρ, ἐφάνης ἐκ τῶν ἔργων καὶ λόγων. Πρωτοτόκων δὲ νῦν σοφῇ, Μητροπόλει ἐναυλίῃ τρισόλβιε, πρεσβεύων τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῶν σοὶ ἐκβοώντων ταῦτα.

Χαῖρε πολίτα Σιῶν τῆς ἁνῶ.
 Χαῖρε ὁ μύστης σεπτῆς Τριάδος.
 Χαῖρε ὁ αἱρέσεις συμφλέξας τοῖς λόγοις σου.
 Χαῖρε Νόας θεῖους ἐκπλήξας τοῖς πόνοις σου.
 Χαῖρε στύλος ὁ ἀκράδαντος, θεῖας πίστεως Χριστοῦ.
 Χαῖρε τρόπαιον στησάμενος, κατ' ἐχθροῦ τοῦ νοητοῦ.
 Χαῖρε τῆς Οἰκουμένης ὁ ἀείφωτος λύχνος.
 Χαῖρε τῶν Ἱερέων εὐκλεέστατον κῦδος.
 Χαῖρε κλεινῶν Ὁσίων συνόμιλε.
 Χαῖρε σεπτῶν δογμάτων συνήγορε.
 Χαῖρε Γραφῶν ἐρμηνεὺ τῶν ἁγίων.
 Χαῖρε πολλῶν συγγραφεὺ λόγων θεῶν.

Χαίροις Πάτερ Ἱερώνυμε.

Κήρυκας τῆς ἐνθέου, πολιτείας σου μάκαρ, νῦν πρόκεινται αἱ βίβλοι σου πᾶσι δι' ὧν πρὸς ἐνάρετον ζωὴν, ὁδηγούμεθα κλεινὸν Ἱερώνυμε, πιστῶς σε μακαρίζοντες, καὶ τῷ Θεῷ αἰεὶ βοῶντες.

Ἀλληλούϊα.

Λάμψας τῆς γῆς ἐν μέσῳ, ὁ Χριστὸς ὅπου πρῶτην, εἰργάσατο ἀνάπλασιν κόσμου, ὥσπερ δίσκος ἡλίου βολὰς, ἐξηκόντισας εἰς πάντα τὰ πέρατα, φωτίζων τοὺς θεόφρονες, πιστῶς σοὶ ἐκβοώντας ταῦτα.

Χαῖρε υἱὲ Θεοῦ βασιλείας.
 Χαῖρε οἰκῶν τὴν γῆν τῶν πρᾶξων.

Χαῖρε τῶν θαυμάτων πηγὴ ἢ ἀένναος.
 Χαῖρε τῶν δαιμόνων πληγὴ ἢ ἀνιάτος.
 Χαῖρε πέλαγος ἀπέραντον νοημάτων γραφικῶν.
 Χαῖρε φάσανον δέξυθηκτον κατακόπτον τοὺς ἐχθρούς.
 Χαῖρε μέλιτος θεῖου θαυμασία κυψέλη.
 Χαῖρε λύρα ἢ θεῖα ἀνακρούουσα μέλη.
 Χαῖρε φαιδρὸν σεμνότητος ἄγαλμα.
 Χαῖρε σεπτῆς ἀσκήσεως καύχημα.
 Χαῖρε στεφάν κληρονόμος τῶν θεῶν.
 Χαῖρε νοῶν χαρμονὴ οὐρανίων.

Χαίροις Πάτερ Ἱερώνυμε.

Μέγιστος Θεολόγος, ἀνεδείχθης τρισμάκαρ, Θεόφρον Ἱερώνυμε Πάτερ, ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου καὶ γάρ, οὐκ ἐπαύσω μελετῶν ἱερώτατε, ἡμέρας καὶ νυκτὸς καὶ κρᾶζων "Ὅσι θεῶ ἀπαύστως.

Ἀλληλούϊα.

Νέος Ἀβραάμ ὄφθης, τῆς Πατρὶδος Θεόφρον, τῆς σῆς ὡς γεγονὼς μετανάστης, καὶ εἰς γῆν παρικήσας σαφῶς, τῆς ἐπαγγελίας θεομακάριστε· ἐφ' ᾧ σε μακαρίζοντες, βοῶμεν οἱ πιστοὶ τοιαῦτα.

Χαῖρε ὁ κῆρυξ τῆς ἀληθείας.
 Χαῖρε ὁ ἔλεγχος τῆς κακίας.
 Χαῖρε ὁ τῷ θεῷ φωτὶ ἀγαζόμενος.
 Χαῖρε ἀκηράτου ζωῆς ὁ λαβόμενος.
 Χαῖρε ὅτι ἀπεμύρανας γλωσσῆς δυσσεβῶν.
 Χαῖρε ὅτι κατετρόπωσας ἐχθρῶν στίφη νοητῶν.
 Χαῖρε ὁ διαπρέπων τῇ εὐρεῖᾳ τῶν λόγων.
 Χαῖρε ὁ καταστρέφων τὰς βουλὰς τῶν ἀνόμων.
 Χαῖρε ὁ νοῦς ὁ ὄντως πυρίμορφος.
 Χαῖρε τὸ θεῖον στόμα τοῦ Πνεύματος.
 Χαῖρε σιγῇ ἀπυλῶτων στομάτων.
 Χαῖρε πληγὴ ἀκαθάρτων πνευμάτων.

Χαίροις Πάτερ Ἱερώνυμε.

Ιερωθεὶς τῶν τοῦ κόσμου, καὶ Σπηλαίῳ οἰκήσας, Θεοῦ ἔνθα ἐτέχθη ὁ Λόγος, τὸν σὸν διεβίβασας νοῦν πρὸς Αὐτόν, καὶ Αὐτῷ ὀλοψύχως ἠκολούθησας, ὑφ' οὗ καὶ ἐλλαμπόμενος, ἐβόας ἀσιγήτως μάκαρ.

Ἀλληλούϊα.

Οῶς τῆς ἀθανάτου, ἐρῶν δόξης τρισμάκαρ, εὐχῶν οὐ κατενάρκησας ὄντως, κατατρίβων καὶ δουλαγωγῶν, τὸ σαρκίον τῇ ψυχῇ ἱερώτατε, διὸ ἀκούεις παρ' ἡμῶν σοφὴ βοῶντων ταῦτα.

Χαῖρε Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ὁ θύτης.
 Χαῖρε φωτὸς ὁ λαμπρὸς κομήτης.
 Χαῖρε ἐρμηνεὺς τῶν λόγων τοῦ Πνεύματος.
 Χαῖρε γλυκασμὸς τῶν πιστῶν ὁ ἀνέκφυρτος.
 Χαῖρε πάνσεπτον κειμήλιον τῆς Τριάδος τῆς σεπτῆς.
 Χαῖρε ἄνθος τῆς ἀσκήσεως λευκανθὲν πόνοις πολλοῖς.
 Χαῖρε θείας ἀγάπης τὸ μυρίτουν ταμεῖον.
 Χαῖρε ὁ θιασώτης νοητοῦ Παραδείσου.
 Χαῖρε χαρὰ πιστῶν ἀνεκλάλητος.
 Χαῖρε ἐχθρῶν διώκτης ἀμελιζτός.
 Χαῖρε τῶν σῶν οἰκετῶν ἀντίληπτος.
 Χαῖρε Χριστοῦ εὐκλεέστατε ἡγήτορ.

Χαίροις Πάτερ Ἱερώνυμε.

Πάσας σου τὰς αἰσθήσεις, τῆς ψυχῆς ἐκκαθάρας καὶ σώματος Θεὸν εἰσφύσω, σεαυτῷ διόπερ ταῖς πνοαῖς, ὑπηχούμενον τοῦ Πνεύματος ὄργανον, παμμάκαρ ἐχρημάτισας, κραυγάζων οὕτως.

Ἀλληλούϊα.

Ρητορεύων πανσόφως, Ἱερώνυμε μάκαρ, τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἀγίου τὰ βάθη, τοὺς πιστοὺς διεγείρεις σαφῶς, τοῦ δοξάζειν ἐν αἰνέσει τὸν Κύριον, καὶ σοὶ τῷ πιστῷ αὐτοῦ θεράποντι κραυγάζειν ταῦτα.

Χαῖρε τὸ καύχημα τῆς Ἐρήμου.
 Χαῖρε οἰκῆτορ τοῦ Παραδείσου.
 Χαῖρε Ἐκκλησίας ὁ στύλος ὁ ἄσειστος.
 Χαῖρε εὐσεβείας ἀκράδατον ἔρεισμα.
 Χαῖρε ξίφος τὸ τοῦ Πνεύματος κατὰ πάντων δυσσεβῶν.
 Χαῖρε ὀλβος ὁ ἀσύλητος Ἱερώνυμε πιστῶν.
 Χαῖρε τῆς Παλαιστίνης ὁ λαμπρὸς μαργαρίτης.
 Χαῖρε τῶν ἐν κινδύνοις ἐτοιμότητος ῥύστης.
 Χαῖρε πηγὴ ἰάσεις προχέουσα.
 Χαῖρε τῶν σὲ ποθοῦντων ἐντρύφημα.
 Χαῖρε ὁ νοῦς ὁ περίβλεπτος ὄντως.
 Χαῖρε Σιών ὁ τῆς ἁνῶ κοσμήτορ.

Χαίροις Πάτερ Ἱερώνυμε.

Σῶσον Σωτὴρ τοῦ κόσμου, τοὺς σὸς δούλους παντοίων, κακώσεων πρεσβείας τοῦ θεοῦ, καὶ κλεινοῦ θεράποντος τοῦ σοῦ, Ἱερωνύμου ὡς μόνος φυλάνθρωπος· σὲ γὰρ Θεὸν ἡμῶν γινώσκουμεν, καὶ σοὶ ὕμνον βοῶμεν.

Ἀλληλούϊα.

Τεῖχος τοῖς πιστοῖς πέλει ἡ πρεσβεῖά σου Πάτερ, ἀπείργουσα ἐχθρῶν τὰς ἐφόδους, αἰσθητῶν καὶ νοητῶν ἀληθῶς, ἐπανισταμένων ἡμῖν ἀείποτε, διὸ εὐγνωμονοῦντες νῦν, βοῶμεν σοὶ Θεόφρον ταῦτα.

Χαῖρε τὸ κλέος τῶν Ἱερέων.
 Χαῖρε τὸ εὖχος τῶν μονοτρόπων.
 Χαῖρε τῆς Τριάδος ὁ κῆρυξ ὁ πάνσοφος.
 Χαῖρε Θεολόγων ἡ βρύσις ἡ ἐνθεος.
 Χαῖρε σάλπιγξ ἡ πανεύχως παρουσίας τοῦ Χριστοῦ.
 Χαῖρε Πάτερ ὁ τὰ δύσληπτα σαφηνίσας τῶν Γραφῶν.
 Χαῖρε ἀστήρ φωτίζων τὴν ὑψήλιον πᾶσαν.
 Χαῖρε ὁ τοῖς σοῖς λόγοις τοὺς πιστοὺς καταυγάζας.
 Χαῖρε σεπτῆς Τριάδος ὑπέρμαχε.
 Χαῖρε κλεινὴ τῆς πίστεως πρόβoλε.
 Χαῖρε σπορεὺ εὐσεβῶν διδασκάλων.
 Χαῖρε βυθὸς θεϊκῶν νοημάτων.

Χαίροις Πάτερ Ἱερώνυμε.

Υμνος πρέπει σοι ὄντως, καὶ ἐγκώμιον ἅπαν, Θεόφρον Ἱερώνυμε Πάτερ, τοῦ Χριστοῦ μιμητὰ θαυμαστέ, καὶ ἡμῶν προστάτα πρὸς Θεὸν μέγιστε, καὶ πάντων πρὸς τὸν Κύριον εὐπρόσδεκτε μεσίτα, τῶν βοώντων.

Ἀλληλούϊα.

Φωτοπάρoχον στύλον, καταυγάζοντα μάκαρ, τὸν νέον Ἰσραὴλ θαυμασίῳ σου λογίῳ, ταῖς μαρμαρυγαῖς, σὲ γινώσκoμεν σοφὴ Ἱερώνυμε· διὸ οἱ φωτιζόμενοι βοῶμέν σοι πιστῶς τοιαῦτα.

Χαῖρε ἡ πτώσις τῆς δυσσεβείας.
 Χαῖρε τὸ σθένος τῆς εὐσεβείας.
 Χαῖρε τῶν δογμάτων τῶν ξένων ἀντίπαλε,
 Χαῖρε τῶν ἁγίων Ἀγγέλων συνόμιλε,
 Χαῖρε ὅτι ἐτραυμάτισας τὸν κακίας σοφιστὴν.
 Χαῖρε σῶμα μολυσμοῦ παντὸς Ἐκκαθάρας καὶ ψυχῆν.
 Χαῖρε πάθη νικήσας, τῆς σαρκὸς ψυχοφθόρα.
 Χαῖρε βέλη ὁ σβέσας, τοῦ ἐχθροῦ τὰ πυρφόρα.
 Χαῖρε Χριστοῦ ὁ φίλος ὁ γνήσιος.
 Χαῖρε λαμπρὸς τοῦ κόσμου διδάσκαλος.
 Χαῖρε σεπτῶν ἀρετῶν θεῖος γνώμων.
 Χαῖρε πιστοὺς τῶν κινδύνων ἐξαίρων.

Χαίροις Πάτερ Ἱερώνυμε.

Χαρισμάτων πλουσίῳ, ἀμοιβὰς ἐχομίσω Θεόφρον, Ἱερώνυμε Πάτερ, ἐτι ζῶν καὶ μετὰ πότμον δέ, τῶν λευπάνων σου ἡ θήκη ἱάματα βλύζει πᾶσι τοῖς χερίζουσι, καὶ τῷ Χριστῷ βοῶσιν οὕτως.

Ἀλληλούϊα.

Ψάλλοντές σου τὰ θεῖα, ἀγωνίσματα Πάτερ Χριστὸν τὸν διὰ σοῦ δοξασθέντα, ἀνυμνοῦμεν πιστῶς οἱ πιστοί, καὶ δεόμεθα μὴ παύσῃ δεόμενος ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς Κύριον, τῶν σοι δεῖ βοώντων τοιαῦτα.

Χαῖρε γλυκὺ τῆς σοφίας ὀρθρον.
 Χαῖρε πηγὴ δαψιλῆς τοῦ λόγου.
 Χαῖρε ποταμὸς λογικῆς γλυκερότατε,
 Χαῖρε τῶν παθῶν κατασβέσας τὸν καύσωνα.
 Χαῖρε θαῦμα θείας χάριτος Ἱερώνυμε σοφέ.
 Χαῖρε λόγοις καταρδεύσας σου τὰς καρδίας τῶν πιστῶν.
 Χαῖρε γνώσεως θείας, θησαυρὲ θεοφόρε.
 Χαῖρε τῶν θεολόγων σεμνολόγητα Πάτερ.
 Χαῖρε εὐρὺ συνέσεως πέλαγος.
 Χαῖρε σεπτῆς Τριάδος τὸ τέμενος.
 Χαῖρε Ἐδὲμ θειοτάτης οἰκῆτορ.
 Χαῖρε Χριστοῦ τῆς θεότητος ὀψητορ.

Χαίροις Πάτερ Ἱερώνυμε.

Ω τρισόλβιε Πάτερ, Θεολόγων ἀκρότης, καὶ πάντων Ἱερέων σεμνότης, ἀσκητῶν ὠραιότης καὶ σοφῶν, ἡ λαμπρότης κλεινὴ Ἱερώνυμε, τοὺς σὲ τιμῶντας λύτρoσαι κινδύνων χαλεπῶν βοῶντας.

Ἀλληλούϊα.

Καὶ τὸ Κοντάκιον ἡχος πλ. δ'.

Τῇ Ὑπερμάχῳ στρατηγῷ.

Τὸν τοῦ Κυρίου Ἱερὸν νῦν Ἱερώνυμον, τὸν θεῖον στύλον εὐσεβείας τὸν ἀκράδαντον. Ἱεροῖς ἐν μελωδήμασιν ἐπαξίως. Εὐφημήσωμεν, κραυγάζοντες γηθόμενοι. Ἐκ κακώσεων παντοίων ἐλευθέρωσον. Τοὺς βοῶντας σοι.

Χαίροις Πάτερ Ἱερώνυμε.

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ (ΚΑΤΑ ΙΟΥΔΑΙΩΝ)

Διάλογος περὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος (¹).

Ἐρωτῶντες Ἰουδαίον πρὸς Χριστιανόν.

Ἰουδ. Τοῦ Θεοῦ λέγοντος: Ἰδετε, ἴδετε ὅτι ἐγώ, εἰμι καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν ἐμοῦ· πῶς ὑμεῖς πιστεύετε καὶ προσκυνεῖτε Πατέρα, ὃν ἡμεῖς Θεὸν ὁμολογοῦμεν, καὶ Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα; Ὡς γὰρ εἰδωλολάτραι τρεῖς Θεοὺς δογματίζοντες, τὸν νομοθετήσαντα Θεόν, ὅτι οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν ἐμοῦ, ἐνυβρίσατε.

Πιστός. Φοβερόν καὶ ἀκατάληπτον τοῦ περὶ Θεοῦ μυστηρίου, οὐ μίαν οὐδὲ ὁμοίαν δέον ἡμᾶς ποιῆσθαι τὴν ἀπολογία· ἀλλὰ προσφύως καὶ πρεπόντως ἕκαστω ἐρωτῶντι ἀποκρίνασθαι. Οὐκοῦν πρὸς σὲ τὸν Ἰουδαῖον καὶ τοὺς σὺν σοὶ ἐμπεριττόμενος μοναρχίαν σέβοντας λέγομεν οὕτως. Ὁμολογεῖς Ἰουδαίε Θεὸν ἓνα οὐρανοῦ καὶ γῆς;

Ἰουδ. Ναί.

Πιστός. Καὶ ποῖος ἔστιν οὗτος Θεός; ὃν σέβεις; πόθεν ἔστι καὶ ποῦ ἔστιν; καὶ πῶς καθήκει καὶ κινεῖται; καὶ πῶς λαλεῖ καὶ ᾄδει καὶ θεωρεῖ καὶ ψηλαφᾷ; καὶ πῶς καταλαμβάνεται ἡ δύναμις αὐτοῦ;

Ἰουδ. Πάντως ὅτι ἀκατάληπτός ἐστι καὶ ἀθεώρητος καὶ ἀδιήγητος ὁ Θεός καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ ἰσχὺς καὶ ὁ Λόγος καὶ τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ.

Πιστός. Καὶ πῶς ὁ ἀνόητος, ἐμὲ ἀπαιτεῖς λέγειν πῶς ἔστιν ὁ τόκος τοῦ Θεοῦ, καὶ πῶς ἔχει Υἱὸν ὁ Θεός, καὶ πότε καὶ πῶς τοῦτον ἐγέννησε; καὶ πῶς ἡ Τριάς ἐστι Τριάς; Εἰπέ μοι σὺ τὸν τόπον καὶ τὸ πλῆθος καὶ τὸ μήκος τοῦ Θεοῦ, ἔν δὲ δύνη, καὶ λέγω σοι κἀγώ, τὸ πότε καὶ πῶς λαλεῖ αὐτὸν ὁ Θεός, καὶ λέγω σοι κἀγώ, πῶς ἐκ γαστρὸς πρὸ Ἑωσφόρου ἐγέννησεν Υἱόν. Εἰ δὲ ὁ Λόγος καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ὁ τόπος καὶ τὸ ὄψος καὶ τὸ βάθος καὶ ὁ θρόνος καὶ ὁ χρόνος τοῦ Θεοῦ ἀκατάληπτά εἰσι, δὴλον ὅτι καὶ ὁ τόκος αὐτοῦ ἄρητος καὶ ἀνεκμήνευτος. Ἐρομένη δὲ πάλιν φράσῃς μοι ὃ σκληροτράχηλος καὶ ἀπερίτμητος τῇ καρδίᾳ Ἰουδαῖε, πῶς ἐξέρχεται ὁ ἡμέτερος λόγος; Καὶ εἰ τοῦτο δοῖς ἀντεῶ σοι αὐθις κἀγώ, Οὐκοῦν καὶ χεῖλη σωματικὰ καὶ γλῶσσαν καὶ ὀδόντας καὶ λαβύγγα κατὰ σὲ ἔχει ὁ Θεός; Ὅποτε λοιπὸν καὶ σωματικῶς καὶ τοπικῶς καὶ χρονικῶς καὶ περιγραφτός ἐστι καὶ εἰ τοῦτο καὶ κτιστός. Πᾶν γὰρ

σωματικὸν καὶ περιγραφτόν, δὴλον ὅτι καὶ κτιστόν. Εἰπέ δὴ μοι λοιπὸν ὃ τολμηρὸς, καὶ τό, τίς ἔκτισε καὶ ἐποίησε τὸν Θεόν. Ὡς τῆς σῆς κακίτης καὶ ἀφρονεστάτης πορώσεως! Ἐρωτούμενος γὰρ τὸ παρ' ἐμοῦ, πῶς ἔστιν ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἢ ποῖόν ἐστι τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ἢ ὁ τόπος ἢ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ, λέγεις. Ἀπορῶ! ὅτι οὐκ οἶδα· καὶ ἐμὲ εἰσπράττεις καὶ ἀναγκάζεις λέγειν, πῶς ἔστιν ὁ τόκος καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Σὺ θορυβῇ καὶ ἀγανακτεῖς, διότι λέγω οὐκ ἔχει ὁ Θεός Υἱὸν Προαιώνιον, Πανάνιον, ἄκτιστον, ἀκατάληπτον, ὑπεράνωτον, ὑπέρθετον, ὑπερκόσμιον, ὑπεράγαθον. Καὶ πῶς ἐγὼ μάλλον μὴ θορυβηθῶ ὃ ἀναίσχυντος Ἰουδαῖε, ὅτι σὺ αὐτὸν υἱὸν Θεοῦ ὀνομάζεις λέγων ὅτι υἱὸς πρωτότοκος τοῦ Θεοῦ ὁ Ἰσραὴλ; Σὺ ὁ μωρὸς καὶ οὐκ ἰσχυρὸς, ὁ ἀκρίστιος, ὁ γογγιστής, ὁ ἀνήκοος, ὁ θεομίσητος, ὁ θεοσκόρπιτος, ὁ Θεῷ ἀντίδικος, υἱὸν Θεοῦ αὐτὸν ὀνομάζεις, κἀγὼ ἐπειδὴ λέγω Υἱὸν Θεοῦ ἀγαθὸν καὶ εὐεργέτην καὶ σωτήρα καὶ δίκαιον ἀγανακτεῖς καὶ ἐγκαλεῖς καὶ βλάσφημον καὶ εἰδωλολάτρην μὲ ἀποκαλεῖς; Τί θερμάξῃ ὃ ἀνόητος καὶ τί ταράσῃ ἐπ' αὐτὸν Υἱὸν Θεοῦ ἀκούσας; Καὶ πῶς ἡ θεία Γραφή καὶ ὁ Δαβὶδ, μάλλον δὲ αὐτὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον λέγει ὅτι: Ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἔστε καὶ υἱοὶ Ὑψίστου πάντες; Ἐὰν ἀνθρώπου ψυχὸς καὶ φθαροὺς καὶ θνητοὺς καταδέξαι ὁ Θεός, Υἱὸς Θεοῦ καὶ Θεοὺς ὀνομάζειν; πῶς σὺ νομίζων πάντων δικαιότερος καὶ ἀκριβέστερος εἶναι, ἓνα Υἱὸν ἄμωμον καὶ πανάγιον ὁμολογεῖν οὐ καταδέχῃ Θεοῦ;

Ἰουδ. Ἄλλ' οὐ καθὼς σὺ λέγεις, Υἱὸν Θεοῦ προαιώνιον καὶ ἄκτιστον, οὕτω λέγει ὁ Θεός Υἱὸν αὐτοῦ εἶναι τὸν Ἰσραὴλ, οὐδὲ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους περὶ ὧν εἶπεν: Ἐγὼ εἶπα· Θεοὶ ἔστε, καὶ Υἱοὶ ὑψίστου πάντες.

Πιστός. Ἀλλὰ ποῖους λέγει ὁ Θεός τούτους Θεοὺς καὶ Υἱοὺς αὐτοῦ τοῦ Ὑψίστου;

Ἰουδ. Ἀνθρώπους τινὰς λέγει φθαροὺς καὶ θνητοὺς υἱοὺς λεγομένους.

Πιστός. Εἰτα ἀνόητε πεπωρωμένε τῇ καρδίᾳ, πόσον διαφέρει τὸ ὁμολογεῖν ὅτι ἔχει Υἱὸν ὁ Θεός ἀφθαρτον, ἀθάνατον, ἄγνόν, ἀναμάτητον, αἰώνιον, ἄτρεπτον, ἀπαθῆ, ὑπὲρ τὸ ὀνομάζειν

ἀνθρώπους ὀλικοὺς καὶ φθαροὺς καὶ τρεπτοὺς καὶ θνητοὺς Υἱοὺς Θεοῦ; Τὸ μὲν γὰρ εἰπεῖν ὅτι ἔχει Υἱὸν ὁ Θεός ἀφθαρτον καὶ ἀθάνατον καὶ ἀναμάτητον, πρέπει τῷ Θεῷ καὶ τιμὴ ἐστὶ τῷ Θεῷ, ὑπὲρ τὸ λέγειν ὅτι υἱὸς πρωτότοκος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ ὁ Ἰσραὴλ, ὁ μωρὸς λαὸς καὶ ἁμαρτωλὸς καὶ παράνομος καὶ ἀσεβής. Βλασφημίαν γὰρ τοῦτο προσφέρει Θεῷ παρὰ τῶν ἀπίστων Ἑθνῶν· δύνανται γὰρ λέγειν. Πῶς Θεός ἐστιν ἀληθινός, ὅτι πατὴρ ὑπάρχει υἱὸς μωροῦ;

Ἰουδ. Εἰ Υἱὸν ἔχει ὁ Θεός εἰπέ μοι πῶς καὶ πότε τοῦτον ἐγέννησεν;

Πιστός. Οὐ δύναμαι μὴ ὁμολογῆσαι ὅτι ἔχει Υἱὸν ὁ Θεός· τῆς Γραφῆς μάλιστα προφανῶς λεγούσης ἐκ προσώπου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς πρὸς τὸν Υἱόν, ὅτι, «Ἐκ γαστρὸς πρὸ Ἑωσφόρου ἐγέννησά σε.» Καὶ τοῦ Υἱοῦ πάλιν περὶ ἑαυτοῦ ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Πατρὸς. «Κύριος εἶπε πρὸς με· Υἱός μου εἰ σὺ ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε»· καὶ οὐ δύναμαι πάλιν μὴ ὁμολογεῖν ὅτι ἔχει Πνεῦμα ὁ Θεός· αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ λέγοντος· «Ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα.» Ὅμως ἐρωτῶ σε Ἰουδαῖε· σὺ δέ μοι ἀποκρίθητι. Ὅποιον Πνεῦμα λέγεις ἔχειν τὸν Θεόν; ἄρ' οἶον τὸ τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐκ στόματος καὶ ἐκ ὀφθαλμῶν ἐκχεόμενον καὶ ἐκχεόμενον καὶ φαιρόμενον καὶ χωριζόμενον;

Ἰουδ. Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ Πνεῦμα ἄορατον. Πνεῦμα Ἅγιον. Πνεῦμα ἀληθές. Πνεῦμα ἡγεμονικόν. Πνεῦμα ἀχώριστον τοῦ Θεοῦ.

Πιστός. Καὶ πότε ἐποίησεν ὁ Θεός ἡ ἐξήγαγε τὸ Πνεῦμα τοῦτο; ἢ πῶς καὶ πόθεν αὐτὸ συνέστησεν;

Ἰουδ. Ἄκτιστον ἐστὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἀναρχον καὶ ἀκατάληπτον, ὥστε ὁ Θεός.

Πιστός. Ἰδοὺ καὶ σὺ σαφῶς ἐλέγχῃ ὅτι Λυαῖα προσκυνεῖς· λέγω δὲ Θεὸν καὶ Πνεῦμα Θεοῦ. Ὅποτε οὖν σὺ οὐκ ἴσχυσας εἰπεῖν πόθεν ἢ πότε ἢ πῶς ἐστὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μόνον ἀκούσας ἐκ τῶν θείων Γραφῶν ὁμολογεῖς καὶ πιστεύεις ἔχειν Πνεῦμα τὸν Θεόν, οὕτω κἀγὼ ὁ Χριστιανός, ἀπεριέργως καὶ ἀνεμνηνεύτως ὁμολογῶ τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ. Εἰ δὲ ἀπαιτεῖς με εἰπεῖν πότε καὶ πόθεν καὶ πῶς ἔσχεν Υἱὸν ὁ Θεός, εἰπέ μοι σὺ πρῶτον πότε καὶ πόθεν καὶ πῶς ἔχει Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ λέγω σοι κἀγώ, πῶς προανάρχως ὁ Θεός ἐγέννησε τὸν Υἱόν. Ὅποτε γὰρ σὺ οὐ λέγεις τὸν Θεὸν καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ δυὸ Θεούς, οὕτως οὐδὲ ἐγὼ λέγω τὸν Πατέρα

καὶ Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα τρεῖς Θεούς. Μὴ γένοιτο! Ἄλλ' ὥστε ὁ ἥλιος καὶ ἡ θάλασσα αὐτοῦ καὶ ἡ ἄκτις ἐκχεομένη ἐξ αὐτοῦ, τρία μὲν ὀνόματά εἰσι, μία δὲ οὐσία ἥλιος καὶ ὥστε ἡ ψυχὴ καὶ ὁ λόγος καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου οὐκ εἰσι τρεῖς ἀνθρώποι, καὶ ὥστε ἡ ὁρὰ τοῦ δικτύου καὶ τὸ δόσυν καὶ ἡ σὰρξ οὐκ εἰσι τρεῖς δάκτυλοι καὶ ὥστε ἡ ὄρεα καὶ κλάδος καὶ τὸ φύλλον τοῦ δένδρου, οὐκ εἰσι τρία δένδρα, καὶ ὥστε ὁ ὀφθαλμὸς καὶ ἡ κόρη καὶ τὸ φῶς τοῦ ὀφθαλμοῦ οὐκ εἰσι τρεῖς ὀφθαλμοί, καὶ ὥστε ἡ πηγὴ καὶ ὁ ποταμὸς καὶ ὕδαξ ὁ ἐκ τοῦ ποταμοῦ οὐκ εἰσι τρία ὕδατα, καὶ ὥστε ὁ βραχίον καὶ ὁ καρπὸς καὶ ἡ παλάμη οὐκ εἰσι τρεῖς χεῖρες, καὶ ὥστε ἡ ἐπὶ Μωσέως βάτος εἶχε λόγον καὶ φλόγα καὶ λαλοῦντα, καὶ ὥστε ἡ κάμιος τῶν τριῶν Παίδων εἶχεν ὕμνον καὶ φλόγα καὶ δρόσον μία κάμιος οὐσα, καὶ ὥστε τὸ νόμισμα ἔχει χρυσὸν καὶ εἰκόνα καὶ λόγον τοῦ Βασιλέως, οὕτως ἐν τῇ Παναγίᾳ Τριάδι ἀσύγχυτος ἡ ἑνωσις ἐν Τριεπιστάτῳ μιᾷ οὐσίᾳ καὶ Θεότητι.

Ἰουδ. Κἂν εἶπω Θεὸν τὸν Χριστόν, οὐ τολμῶ λέγειν αὐτὸν ὁμοούσιον τοῦ Πατρὸς.

Πιστός. Εἰν ὅπως καταδέξῃ ὁμολογεῖν αὐτὸν Θεόν, γινώσκεις ἀκριβῶς καὶ ἀναμφιβόλως ὅτι αὐτὸς φωτίζει σε, διὰ τῶν θείων Γραφῶν καὶ Προφητῶν, ὅτι Θεός ἐστιν ὁ Υἱός Προαιώνιος, οὐ σχετικῶς καθὼς οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἀλλὰ φυσικῶς· ὡς φῶς ἐκ φωτός καὶ Θεός ἐκ Θεοῦ. Οὕτε γὰρ ὡς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τρεῖς εἰσι ἀνθρώποι ἐξ ἀλλήλων μεμερισμένοι, οὕτω λέγομεν Πατέρα Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα· οὕτε ὥστε τρεῖς λαμπάδες διηρημένα ἢ τρεῖς στύλοι κεχωρισμένοι, ἢ ὥστε Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ, οὕτως ἀπέχουσιν ἀλλήλων Πατὴρ καὶ Υἱός· οὕτε ὥστε Ἀδὰμ γεγέννηκε τὸν Ἀβὲλ, οὕτως ὁ Θεός γεγέννηκεν Υἱὸν ἐκτορευτῶς καὶ ὁμοούσιως καὶ σωματικῶς! Ἀπαγε! οὐ γὰρ ὥστε προτερεῖω ἐγὼ καὶ μεῖζων εἰμι τοῦ ἐμοῦ υἱοῦ, οὕτω καὶ ὁ Πατὴρ καὶ Θεός προεπάσχει τοῦ Υἱοῦ. Ἄλλ' ἅμα Πατὴρ, ἅμα Υἱός, ὡς ἅμα ἡμέρα τὸ φῶς. Καὶ ὥστε ἅμα ἡ ἡμέρα καὶ ὁ ἥλιος καὶ τὸ φῶς, οὕτως ἅμα Πατὴρ καὶ Υἱός καὶ τὸ Πνεῦμα· καὶ μὴ εἴπης. Πῶς εἰσι ταῦτα; ὑπὲρ γὰρ τὸ πῶς ταῦτα; μὴ εἴπης ποῖω τρόπῳ; ὑπὲρ γὰρ τὸ πῶς ταῦτα; μὴ εἴπης ποῖω λόγῳ; ὑπὲρ γὰρ λόγον, ὁ Λόγος; μὴ εἴπης ποῖω χρόνῳ; ὑπὲρ γὰρ χρόνον ὁ ἔρχομος; μὴ εἴπης ἐν ποῖω τόπῳ; ὑπὲρ γὰρ τόπον; μὴ εἴπης ἐν ποῖᾳ

(¹) ἀντεγράφη ἐκ τῆς Πατρολογίας τοῦ Ι. Μιγνίου Τόμ. 40. σελ. 848—860. (ὁ ἀντεγράφας) ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Μ. Σιμωνος Πέτρας 1906.

ἀρχή· ὑπὲρ ἀρχὴν γὰρ ἡ ἀναρχος Ἀρχή. Προσκύνηει Θεὸν μὴ ἐρευνῶν Θεόν. Ὁμολογεῖ Πατέρα, ἀλλὰ μὴ ζήτησε τὸ πρῶτον τοῦ κατὰ Θεὸν μυστηρίου. Πίστευσε εἰς Υἱὸν μὴ ψηλαφῶν τὸν τρόπον τῆς προαναρχοῦ Γεννήσεως. Ἀνύμνει τὸ Πνεῦμα, μὴ πολυπραγματῶν τὸ χρῆμα τῆς ἐκπορεύσεως· μυστήριον γὰρ καταλαμβάνομενον οὐδεὶς μένει μυστήριον. Πάν δὲ τὸ μὴ ὄν μυστήριον, οὐδὲν ἐστὶ διαμαζόμενον. Ὅσον οὖν ἐρευνᾶται Θεός, τοσοῦτον πλέον ἀγνοεῖται καὶ κρύπτεται. Καὶ ὅσον καταδιώκεται καὶ ἐξερευνᾶται, τοσοῦτον πλέον οὐ καταλαμβάνεται οὐδὲ φανεροῦται. Καὶ ὅσον ψηλαφᾶται, τοσοῦτον πλέον οὐ φθάνεται οὐδὲ εὐρίσκεται. Πάντες οἱ Θεὸν ἐρευνῶντες, σκιὰν κρατῆσαι ἐσπούδασαν· καὶ ὅσοι Θεὸν μαθεῖν ἐδοκίμασαν, ἀνέμους ἀποκλίσαι ἐν κόσμῳ ἠθέλησαν. Καὶ ὅσοι καταλαβεῖν τὴν θεότητα νομίσουν, ἐνύπνιον καὶ φαντασίαν κατέχουν. Καὶ ὅσοι βαδίζουν περὶ Θεοῦ φύσεως ἐνόμισαν, εἰς αἰρέσεις ἐτράπησαν. Καὶ ὅσοι φύσιν Θεοῦ λέγουσιν, ὅτι ἐφθασαν, οὐδὲ ἄνθρωπος ἐκ πάσης ἀβύσσου ἐκράτησαν, ἀλλὰ σκιὰν καταδιώξαντες οὐκ ἐφθασαν. Πίστις οὖν διὰ τοῦτο ἀκούει, ὅτι πᾶς ὁ πιστεύων οὐκ ἐρευνᾷ ὡς οἱ ἄπιστοι Θεόν. Καὶ τί λέγω Θεόν; οὐδὲ τὰ τοῦ Θεοῦ ποιήματα ἀνθρώποις εὐήγηται. Εἰπέ γὰρ μοι σὺ ὁ θέλων ἐξερευνᾶν καὶ μαθεῖν φύσιν Θεοῦ, ποῦ εἰσιν οἱ Ἄγγελοι; καὶ ὅποιοι εἰσὶ; καὶ πότε ἐγένοντο, καὶ πόθεν συνίστανται; καὶ διὰ τί οὐ φαίνονται; καὶ τίς ἐστιν ἡ φύσις αὐτῶν; καὶ ὅποιον ἐστὶ τὸ σῆμα αὐτῶν, καὶ ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ ὁ δρόμος; οὐ μόνον δὲ περὶ Ἀγγέλων ἐρευνῶσιν, ἀλλὰ καὶ περὶ οὐρανοῦ, ὅποια ἐστὶν εἰπέ μοι ἡ φύσις αὐτοῦ; καὶ ἡ ἔκτασις τοῦ πλάτους, καὶ πόσον τὸ ὕψος; Καὶ τί λέγω τὰ ἐπουράνια; Ἐλθόμεν λοιπὸν κάτω εἰς τὰ ἐπίγεια ἐν οἷς ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐορμῇ. Τίς ἐναργῶς ἔγνω τὴν ἰδίαν τῆς ψυχῆς κατασκευὴν, ὅποια ἐστὶ, καὶ πῶς συμπεριέχεται μετὰ τοῦ σώματος, καὶ ὅποια τῷ εἶδει ἐστὶ, καὶ ποῦ καὶ πόθεν συνίσταται; καὶ πῶς χωρίζεται τοῦ σώματος; Εἶτα πάλιν περὶ σώματος ἐρευνήτεον πῶς συνίσταται; πῶς διαλύεται, πῶς δὲ ἀνίσταται; ποῖον δὲ τρόπον ἐν τῇ ἀναστάσει συνάγεται; καὶ πῶς ἡ πόθεν παραγίνεται καὶ εἰς τὸ ἐν αὐτῇ μετὰ τῆς ψυχῆς ἀποκαθίσταται; οὐ μόνον δὲ ἡ τοῦ ἀνθρώπου κατασκευὴ ἐστὶν ἡμῖν ἀκατάληπτος, ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν ζώων καὶ

τῶν πετεινῶν καὶ ἰχθύων. Εἰπέ γὰρ μοι ὁ τὰ περὶ τοῦ Θεοῦ ἐρευνῶν, πῶς ἡ τῶν ἀλόγων φύσις συνίσταται; πῶς ψυχὴν λογικὴν μὴ ἔχοντα ταῦτα θνήσκουσιν; τί ἐξ αὐτῶν ἐν καιρῷ τοῦ θανάτου χωρίζεται; Ἄν εἴπῃς μοι ψυχὴν ὑποστατικὴν οὐκ ἐκτίσαντο, ἀλλὰ τὸ αἷμα; ἀλλὰ τὰ πλείστα ζῶα καὶ μὴ αἰμορραγίσαντα θνήσκουσιν. Πῶς δὲ πάλιν οἱ ἰχθύες ἐν τοῖς ὕδασι ἀναπλεῖν δύνανται; Πῶς αὐτοὺς ἡ τῶν ὑδάτων φύσις οὐκ ἀποπνίγει ὡς τὰ ἄλογα; (1) Πόθεν δὲ τὸ ἄλογον ζῷον σὺν τῇ κατ' εἰκόνα Θεοῦ ὄντι ἀνθρώπῳ ἐν ὁδῷ ἀπερχόμενον, ἐν τῷ ἐπανερχεσθαι ὑπὲρ τὸν λογικὸν εὐρίσκεται ἀπλάνως τὴν ὁδὸν ἐπιστάμενον; Πόθεν δὲ πάλιν πετεινὰ καὶ ἰχθύες καὶ θηρία μήτε λόγον μήτε λογισμὸν ἔχοντα μήτε διάνοιαν καὶ διάκρισιν, νοοῦσι καὶ ὑπερβαίνουν διέκτα καὶ παγίδας καὶ θηρεύματα; Ἰνα δὲ ἐπιγνοίης ἐπὶ πλέον τὴν σαυτοῦ ταπεινότητα καὶ ἄγνοιαν καὶ ταλαιπωρίαν, ἐρῶ σοι πάλιν καὶ τοῦτο. Εἰπέ μοι σὺ ὁ τὸν ἀκατάληπτον Ποιητὴν καὶ Θεὸν δοκιμάζων μαθεῖν καὶ πολυπραγματεῖν, λέγε μοι πρῶτον· τί ἐστὶν ἡ οὐσία τοῦ ψύλλου, καὶ ὅποια ἐστὶν ἡ οὐσία τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; καὶ πῶς αὕτη ἄνευ σποράς αὐτομάτως συνίσταται; Καὶ πῶς λογισμὸν ἢ σοφίαν μὴ ἐπιστάμενος ὁρᾷ τὸν ἀνθρώπου καὶ φεύγει φοβούμενος τὸν θάνατον; Πόθεν δὲ εἶδεν ὅτι θανάτῳ ὑπόκειται; Ποίους δὲ λογισμοὺς βουλεύεται; πόθεν ἔμαθεν ὅτι ἐχθρὸς αὐτοῦ κατέστηκεν ὁ ἄνθρωπος; Ποῦ δὲ ἡ μνημόνευτικὴ αὐτοῦ ἀπόκειται διάνοια; Τίς δὲ ὁ διδάσκων αὐτὸν ἐν ταῖς ῥαφαῖς καὶ ἐν ταῖς διπλώσεσι τῶν ἱματίων κρύπτεσθαι; Τί δὲ ἄρα καὶ ὀνομάζειν τὸν ψύλλον ὀφείλομεν ὅσοι ἐξερευνᾶται τῆς θεότητος; ἄρα τετράποδον, αὐτὸν εἵπομεν; ἀλλ' οὐκ ἐστὶν ἄρα δίποδον; ἀλλ' οὐκ ἐστὶν ἄρα ἑρπετόν; ἀλλ' οὐκ ἐστὶν. Ἀλλὰ ζῷον. Διὸ παρακαλῶ πάντα τὸν θέλοντα φυσιολογεῖν τὸν Θεόν, φυσιολογεῖσθαι ἡμῖν πρὸ τοῦ Θεοῦ, τὴν τοῦ βραχυτάτου ψύλλου κατασκευὴν καὶ καταστάσιν, καὶ σύνθεσιν, καὶ ὑπαρξίν καὶ ψύχωσιν καὶ αἰσθησίν καὶ νόησιν· καὶ ὅτε καλῶς καὶ ἀπλάνως καταλάβῃ καὶ εἴπῃ ἡμῖν τί τὸ εἶδος καὶ γένος τῆς ψυχικῆς οὐσίας τοῦ ψύλλου, τότε λοιπὸν πιστεύσομεν αὐτῷ ὅτι καὶ τὰ περὶ Θεοῦ τοῦ ἀκατάληπτου καταμαθεῖν καὶ ἐξελεῖν δύνανται.

Κἂν μοι εἴπῃς σὺ ὁ ἀσύνετος ὅτι τὸ αἷμα

τοῦ ψύλλου καὶ ἀλόγου ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐστίν, ἐρῶ κἀγώ, πῶς ὁρῶμεν ὡς προσείπον πολλὰ τῶν ἀλόγων χωρὶς ἡδέσεως αἵματος τελευτῶντα; Τοῖνον λέγε ἡμῖν σὺ θεόγονιστε, τί ἐστὶ τὸ ἐκ τοῦ ζώου ἐκπορευόμενον χωρὶς αἵματος ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ; ψυχὴν γὰρ ὑποστατικὴν μόνον ὁ ἄνθρωπος κέκληται. Πλὴν ἐὰν ἡ ψυχὴ τοῦ ζώου ὡς ἄνθρωπος, (καὶ γὰρ πᾶς ἄνθρωπος τοῦ ἰδίου αἵματος χωρίζομενος τελευτᾷ πάντως καθὼς καὶ τὸ ἄλογον). Καὶ ποῦ λοιπὸν ἡ διαφορά τοῦ λογικοῦ ἀνθρώπου καὶ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ γενομένου καὶ τοῦ ἀλόγου κτήνους; Ἐδείξα μὲν οὖν ὅτι καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ ψύλλος χωρίζομενοι τοῦ ἰδίου αἵματος ἀποθνήσκουσι. Ταῦτα δὲ ἡμῖν οὐ μάτην ἐνταῦθα ἐροθήσαν, ἀλλ' ἀνακόνησι τοὺς πολλοὺς μετὰ τοῦ θεοκτόνου Ἰουδαίου, τὸν ἀκατάληπτον τοῦ Θεοῦ ζητήσων, θέλοντας καὶ πείσαι καὶ δεῖξαι, ὅτι οὐ μόνον ὁ Κτίστης, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ Κτίσις ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀκατάληπτος.

Ἰουδ. Ποῦ δὲ Τριᾶδα ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ διδασκόμεθα καὶ ποῦ ταύτην ἐν τῇ Καινῇ ἐγνώμεν;

Πιστός. Ἐν μὲν τῇ Παλαιᾷ ἐν τῷ πρώτῳ Βιβλίῳ Μωσέως· φησὶ γὰρ ἐν τῇ τοῦ κόσμου γενέσει· «Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν». Ἀπὸ δὲ ἐν τῷ Υἱὸν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἶπεν ὁ Πατήρ. Καὶ πάλιν· «Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Ἰδοὺ γένονεν Ἀδὰμ ὡς εἰς ἐξ ἡμῶν». Τὸ δὲ εἶπεν ὡς εἰς ἐξ ἡμῶν, πάντως δύο καὶ τορεῖς ἐσήμανεν, ἵνα δεῖξῃ λοιπὸν διὰ τοῦ «ὡς εἰς ἐξ ἡμῶν» τὸ διάφορον τῶν τριῶν ὑποστάσεων, καὶ αὐτῇς ὁ αὐτὸς Νομοθέτης· «Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν». Ἰνα δεῖξῃ τὸ μοναδικὸν τῆς θεότητος· οὐ γὰρ εἶπεν ἐποίησαν οἱ Θεοὶ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ εἰς, ὁ ἐν Τριᾷδι προσανούμενος. Ὅταν τοῖνον ἀκούσῃς Θεοῦ

λέγοντος· «Ἰδοὺ Ἀδὰμ γένονεν ὡς εἰς ἐξ ἡμῶν», Τρισυπόστατον φωνὴν ἐνένησον. Ὅταν δὲ πάλιν εἴ, ἐν εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, τὴν μίαν οὐσίαν καὶ θεότητα ὁμολογεῖς. Τοιγαροῦν οὐ μόνον ἐνέτεθον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐτέρου πλείονων τόπων τῆς θείας Γραφῆς, τῆς Ἀγίας καὶ ὁμοουσίου Τριᾶδος διδασκόμεθα μυστήριον· καὶ μάλιστα τὰς περὶ Πατρός καὶ Υἱοῦ τηλαυγείας καὶ συμφεστάτας φωνάς καὶ μαρτυρίας εὐρίσκοντες. Τὸ γὰρ εἰρημένον ὅτι ἔβρεξε Κύριος παρὰ Κυρίου πῦρ ἐπὶ Σόδομα καὶ Γόμορρα, τί ἄλλο εἰ μὴ Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ Κύριον παρὰ Κυρίου, ἦρπον ἐκ τοῦ Πατρός· γεννηθέντα παρίστησι; Καὶ πάλιν τὸ ἐν τῷ ρθ'. ψαλμῷ εἰρημένον ὅτι. Εἶπεν ὁ Κύριος ἐκ Κυρίου μου κάθον ἐκ δεξιῶν μου. Κάθον ἐκ δεξιῶν μου σαφῶς τὸν Πατέρα καὶ τὸν καθήμενον ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ Υἱὸν ἡμῖν ἐφανέρωσεν. Οὐ κατὰ τοὺς θρόνους δὲ τοὺς ἐπιγεύεις, οὐδὲ τὰς καθέδρας, οὔτε κατὰ τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μέρη τῶν ἀνθρώπων, οὕτω καὶ ὁ Θεός· καθέζεται. Μὴ γένοιτο! ἀλλ' ὥστερ θεοῦς ὑπὲρ λόγον ἐγεννήθη, ὁ Θεὸς λόγος ἐκ Θεοῦ πρὸ αἰώνων, καὶ ὥστερ ἀσώματος καὶ ἀσχηματίστου καὶ ἀπερίγραπτος, οὕτω μοι νδεῖ καὶ τὴν καθέδραν καὶ τὸν θρόνον τὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὸ παρ' αὐτῷ Ἡσαΐα δὲ εἰρημένον, σαφῶς ἡμᾶς διδάσκει τὸ περὶ Πατρός καὶ Υἱοῦ μυστήριον· λέγει γὰρ. Ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, Υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν· δῆλον τοῖς ἔθνεσι παρὰ Θεοῦ. Καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ μεγάλῃς Βουλῆς; Ἀγγελος· θαυμαστός σύμβουλος· Θεὸς ἰσχυρός· ἐξουσιαστής· Ἀρχὸν εἰρήνης Πατήρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος· ὁ δὲ Δαβὶδ, τρισυποστάτως διὰ τοῦ «Θεοῦ» δυνάμενος τὴν Ἀγίαν Τριᾶδα ὡς χάριν εὐλογίας ἡμῖν ὑπνέματο, εἰπὼν Εὐλογησάτω ἡμᾶς ὁ Θεός· ὁ Θεὸς ἡμῶν· εὐλογησάτω ἡμᾶς ὁ Θεός· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

Φιλοπονία παντὶ Χριστιανῷ ὠφελοῦσα κατ' ἐρωταπόκρισιν.

Ἐρωτ. Διὰ τί ἀπάρχεσι Χριστιανός;

Ἀπόκρ. Ὅτι πιστεύω εἰς τὸν Χριστὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

Ἀνταπόδοσις. Ἀμαθῶς καὶ ἀλόγως ἀπεκρίθης. Οὐ γὰρ ἐρωτῶ διὰ τί ὀνομάζῃ Χριστιανός, ἀλλ' αὐτὸ τὸ χρῆμα διὰ τί γέγονας· εἰ γὰρ ἠρώτησα, διὰ τί ὀνομάζῃ Χριστιανός, καλῶς

ἀπεκρίθης, ὅτι πιστεύω εἰς τὸν Χριστόν. Ἀλλὰ τὴν αἰτίαν ζητῶ δι' ἣν γέγονας Χριστιανός· καὶ μικρὰ μὲν καὶ ψυχρὰ φαίνεται ἡ ἐρώτησις, ἀλλ' οὐκ αὐτὴν προσφόρως ἀποκρίνονται ἐρωτούμενοι. Καὶ γὰρ ἂν εἴπῃ ὁ ἐρωτούμενος, ὅτι ὁ Θεὸς ἠθέλησεν ἵνα εἰμι Χριστιανός· Κἂν εἴπῃ ὅτι ἐρῶ ἠθέλησα εἶναι Χριστιανός, οὐ καλῶς λέγειν.

(1) ἴσως τὰ ἄλλα· σ. ἀντιγραφείας.

ἀλλ' ὅτι ὁ Θεὸς ἠθέλησε, καὶ γὰρ ἠθέλησε θελῆσαι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἐρωτ. Θέλων γέγονας Χριστιανὸς ἢ μὴ θέλων;

Ἀπόκρ. Κἂν εἶπω, θέλων, ψεύδομαι· κἂν εἶπω μὴ θέλων, οὐκ ἀληθεύω. νήπιος γὰρ ὦν τότε, οὐκ ἄντελλον, οὔτε κατεθέμην.

Ἐρωτ. Πόθεν δὲ γινώσκεις ὅτι πάντως ἐβαπτίσθης; παρακαλῶ μαθεῖν· ἴσως γὰρ καὶ παρ' ὁδὸν ἐβλήθης ὑπὸ τῶν ἰδίων γονέων κομπῶς Ἑλλήνων ὄντων καὶ μηδαμῶς σαυτὸν βαπτισάντων· πολλὰ γὰρ τοιαῦτα γέγονε, καὶ γίνεται μέχρι τῆς σήμερον.

Ἀπόκρ. Ὡς ἐκ τῆς ἐνεργείας· καθὼς φησὶν ὁ Ἡσαΐας· «Διὰ τὸν φόρον σου Κύριε ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν καὶ ὀδυνήσαμεν καὶ ἐτέχομεν Πνεῦμα σωτηρίας», δηλὸν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλάβομεν οἱ φωτισθέντες διὰ τοῦ Βαπτίσματος. Φησὶ γὰρ πάλιν διὰ τοῦ Προφήτου ὁ Θεὸς διὰ τοὺς βαπτισμένους· «ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω· καὶ τό· Ἐκκεῖ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα». Ὅσοι οὖν τὸ θεῖον Πνεῦμα ἐν γαστρὶ ἔλαβον ἐν τῷ ἁγίῳ Βαπτίσματι, ἔσωθεν ἔσω ἐν τῇ ἐαυτῶν καρδίᾳ ἐκ τῶν σκιημάτων καὶ νυγμάτων καὶ ἀγαλλιαμάτων καὶ ἐνεργημάτων (καὶ) ἴν' οὕτως εἶπω, πηδημάτων τῆς αὐτοῦ χάριτος πληροφοροῦνται ἐν τῇ ἐαυτῶν καρδίᾳ ὅτι βεβαπισμένοι εἰσιν· οὐδεὶς γὰρ ἄνθρωπος ἀβάπτιστος ἐπὶ τῆς γῆς τῆς τοιαύτης χάριτος ἢ ἐνεργείας εὐπορεῖ ἢ αἰσθάνεται· πῶποτε, κἂν πᾶσας τὰς ἐντολὰς καὶ δικαιοσύνας ἐπιτελῇ τοῦ Θεοῦ, εἰ μὴ οἱ δι' ὕδατος καὶ Πνεύματος ἐν γαστρὶ λαβόντες, καὶ ταύτην φυλάττοντες καθαρὰ καὶ ἀμίαντον ὥσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἔχουσα ἐν γαστρὶ αἰσθάνεται τῶν σκιημάτων τοῦ βρέφους ἐνδον αὐτῆς, οὕτω καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς ἐγγινόμενης χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάσεως ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, γινώσκουσιν ὅτι τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν αὐτοῖς ὅπερ ἐχομίσαντο ἐν τῷ Βαπτίσματι περὶ ταύτης γὰρ τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος εἶπεν ὁ Χριστός· «ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἐντός ὑμῶν ἐστίν· καὶ αὐτῆς Πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν καὶ ἠθέλον εἰ ἦδη ἀνιῆθῃ».

Ἐρωτ. Καὶ πῶς ἄνθρωπος ἰδιώτης καὶ σοφὸς διὰ ταύτης μόνης τῆς ἀποδείξεως γινώσκει ὅτι βεβαπτίσται καὶ οὐ δι' ἄλλου τρόπου;

Ἀπόκρ. Ἡ ἀληθὴς καὶ ἀπλανὴς ἀπόδειξις τοῦ Χριστιανοῦ αὕτη ἐστίν· καὶ ἀκούσον Παύ-

λου πρὸς τινὰς ἐγκαλοῦντας καὶ λέγοντας. «Ἦ οὐκ ἐπιγινώσκετε ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; εἰ μὴ τι ἄρα ἀδοκίμοι ἐστέ»; καθὼς γὰρ εἶπον ὅτι ὥσπερ ἡ ἐν γαστρὶ ἔχουσα οὐκ ἀπὸ ὀφθαλμῶν ἀλλ' ἀπὸ πραγμάτων καὶ τῶν τοῦ βρέφους σκιημάτων, γινώσκει ἀκριβῶς ὅτι συνέλαβεν, οὕτω καὶ ὁ ἀληθὴς Χριστιανὸς οὐκ ἐξ ἀκοῆς γονέων τῶν βαπτισάντων, οὐδὲ ἐξ ἑτέρου τρόπου, ἀλλ' ἐκ τῆς αὐτῆς καρδίας ὀφείλει τὴν πληροφορίαν ἔχειν ὅτι ἔλαβε τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, καὶ ὅτι ἡξιώται τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Διὰ τοῦτο εἶλεγε πρὸς τινὰς ὁ Παῦλος. «Τὸ Πνεῦμα μὴ ὀβέννυτε· ἡγουν μὴ διώξτε· καί, μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε ἐξ ἡμέραν ἀπολυτρώσεως· καὶ πάλιν. Οὐ γὰρ ἐλάβετε Πνεῦμα δουλείας, ἀλλ' ἐλευθερίας». Ταύτην τὴν χάριν ἀπολέσας ὁ Δαβὶδ διὰ τῆς μοιχείας, παρεκάλεε τὸν Θεὸν λέγων. «Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίαν σου σωτηρίου σου, καὶ πνεῦμα εὐδὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου». Ὁρᾷς ὅτι ἔσω ἐν τοῖς τοῦ πιστοῦ κατοικεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον;

Λοιπὸν καθ' ὃ ἂν φυλάττει τὸν οἶκον τῆς ἐαυτοῦ καρδίας καθαρὸν ὁ ἄνθρωπος, φωτίζεται καὶ αἰσθάνεται τοῦ θείου πυρὸς οἰκοῦντος ἐν αὐτῷ, διὰ δακρύων, διὰ χαρᾶς, διὰ ἀγαλλιάσεως, καὶ εὐφροσύνης καὶ μάλιστα τῷ καιρῷ τῶν Ἑορτῶν καὶ Συνάξεων, καὶ φωτισμένοι, ἐπαδημόντος τοῦ ἁγίου Πνεύματος σιωτῇ ἢ χάρις αὐτοῦ ἡ κατοικοῦσα ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐντεῦθεν πληροφορεῖται ὁ ἄνθρωπος ὅτι ἀληθῶς Χριστιανός ἐστι καὶ εὐληξε τὸ θεῖον Βάπτισμα. Καὶ μὴ φανῇ σοι ξένα καὶ βαρέα τὰ λεγόμενα. Καὶ γὰρ οἱ Προφῆται γυναιξὶ συγκοιμώμενοι, καὶ μέσον βίου καὶ ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων ὑπάρχοντες τὴν χάριν ταύτην τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἶχον. Καὶ οὐ μόνον ἄνδρες ἀλλὰ καὶ γυναῖκες προφητεύουσιν· οὐ γὰρ ἀναχωρεῖ, οὐδὲ βδελύσσεται τὸ Ἅγιον Πνεῦμα τὴν κοινωνίαν τοῦ τμήου γάμου. Ὅθεν καὶ πολλοὶ τῶν ἐν κόσμῳ πάσχουσιν ἐνεργήματα τῆς τοιαύτης χάριτος τοῦ ἁγίου Πνεύματος· φημὶ δὴ οἷ τε τῷ θυσιαστηρίῳ παριστάμενοι, οἷ τε τῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων μεταλαβεῖν προσερχόμενοι· ἐξαίφνης γὰρ δακρύων καὶ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης πληροῦνται. Ὅθεν καὶ πληροφορεῖται ὁ Χριστιανὸς οὐ ψυλὸν ἄρτον καὶ οἶνον μεταλαμβάνειν, ἀλλὰ σῶμα ἀληθὲς καὶ αἷμα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, Πνεύματι ἁγίῳ ἡγιασμένον· οὐ γὰρ πάσχοντι τι τοιοῦτον ἢ τοιαύτην χάριν καὶ

ἐνέργειαν καὶ γλυκύτητα ἢ κατάνυξιν πῶποτε, ὅταν τὸν ψυλὸν ἄρτον καὶ οἶνον ἐπὶ τῆς τραπέζης ἡμῶν ἐσθίωμεν, κἂν καθαρώτερος ἔσται ὁ ἄρτος τοῦ ἄρτου, καὶ παλαιότερος καὶ βελτίον ὁ οἶνος τοῦ οἶνου τοῦ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ προσφερομένου. Ταῦτα ἀνάγκη πᾶσα τὸν Χριστιανὸν ἐπίστασθαι· οὐ γὰρ ἐστὶν ἐν πάσῃ τῇ πίστει ἡμῶν καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν πάσῃ τῇ θεῇ Γραφῇ ἕτερον τι τοῦτου τοῦ πράγματος ἀναγκαϊότερον ἢ ὁμοιον. Ἐκ τούτου γὰρ πληροφορεῖται ὁ ἄνθρωπος ὅτι ὁ Θεὸς ἐστὶν ἐν αὐτῷ μετ' αὐτοῦ. Ἐκ τούτου γινώσκει ὅτι ἀληθῶς οὐκ ἐστὶ πίστις ἑτέρα ἐπὶ τῆς γῆς εἰ μὴ μόνον ἡ τῶν Χριστιανῶν. Ἐπεὶ τοι γε καὶ Γραφὰς καὶ Ἐκκλησίας καὶ θεοῦ καὶ διδασκάλους καὶ βίβλους καὶ θεογνωσίαν μερικὴν καὶ τινὰς ἀναθεωρίας καὶ ἐορτὰς καὶ ἀλλαγὰς τῶν ἡματιῶν καὶ εὐχὰς καὶ παννυχίδας καὶ ἱερεῖς καὶ ἄλλα πλεῖστα ἔθνια ἔχουσι. Ταύτην δὲ τὴν κεκρυμμένην ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Χριστιανοῦ χάριν καὶ ἐνέργειαν, τοῦ ἁγίου Πνεύματος, οὐδεὶς οὐδαμῶς ἐπὶ γῆς εἰ μὴ μόνον οἱ ὁρθῶς βεβαπισμένοι εἰς Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα πίστει λαμβάνουσι.

Περὶ τούτου τοῦ πλούτου ἡμῶν λέγει ὁ Κύριος. «Ὅτι, ὁμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν ἀργῷ»· ἡγουν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τὸ κρυβὲν ἐν ἡμῖν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ θεοῦ Βαπτίσματος. Περὶ τούτου καὶ ὁ Παῦλος φησὶν. «Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν δοτακίνοις οὐκ ἐσιν· ἡγουν ἐν τοῖς πηλίνοις ἡμῶν σώμασι· καὶ πάλιν. Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν ναὸς Θεοῦ ἐστὶ καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν;» Ταῦτα δὲ ἡμῖν

ἀναμνηστὶς εἰς μέσον ἦλθε, πᾶσαν ὑμεῖς γινώσκοντες ὁ Χριστιανός, ὅτι ἔλαβε τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, καὶ ὅτι ἐστὶ Χριστιανός ἀληθινός· οὐδὲ γὰρ τὸ εἰσέρχεσθαι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦτο ἐστὶ τὸ σημεῖον τοῦ ἀληθινοῦ Χριστιανοῦ. Πολλοὶ γὰρ καὶ ἀνάξιοι εἰσέρχονται σὺν ἡμῖν. Οὐδὲ τὸ ποιεῖν τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, οὐδὲ μεταλαμβάνειν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ τοῦτο ἐστὶ τὸ σημεῖον τοῦ ἀληθινοῦ Χριστιανοῦ. Ἰσως γὰρ καὶ ἀπιστοὶ τινες καὶ αἰσθητικοὶ μεταλαμβάνουσι καὶ πάντα ὅσα ποιοῦμεν ποιοῦσι καὶ αὐτοὶ. Ἀλλ' ὥς προείπον τὸ σημεῖον τοῦ ἀληθινοῦ Χριστιανοῦ ὅπερ ἑξαίσιον ὁ Θεὸς τῷ Χριστιανῷ, οὐκ ἔσωθεν ποθὲν, οὐδὲ ἐν πλοῇ λιθίνῃς αὐτὸ δέδωκεν, ἀλλ' ἐν πλαστῇ καρδίᾳ σαρκίνας. Οὐκοῦν ἔσωθεν ἐν ἑαυτοῖς ψηλαφησόμεν εἰ ἔχομεν ὅπερ ἔδοξεν αὐτῷ ὁ Θεὸς ἐν τῷ Βαπτίσματι σημεῖον καὶ δῶρον καὶ χάρισμα καὶ θησαυρόν. Τὰ γὰρ Εὐαγγέλια καὶ οἱ Προφῆται, καὶ οἱ διδάσκαλοι, καὶ οἱ Ἀπόστολοι πίστιν ἡμῶν τοῦ Θεοῦ ἡμᾶς ἐξ ἀκοῆς διδάσκουσιν. Ὁ δὲ Θεὸς οὐ διὰ ἡμῶν ἀκοῆς ἀλλὰ διὰ πραγμάτων ἐνεποσάται, ἐν τῇ ψυχῇ διδάσκει τὸν ἄνθρωπον τί ἐστὶ Χριστιανός. Διὰ τοῦτο φησὶν ὁ Παῦλος ὅτι, «ἐστὶ πίστις ἐξ ἀκοῆς, καὶ ἐστὶ πίστις ἐπιζωομένη διόστασις πραγμάτων καὶ ἔλεγχος οὐ βλεπομένων». Ταυταῦν ἰδοὺ μεμαθήκαμεν τί τὸ σημεῖον τοῦ Χριστιανοῦ ὅπερ οὐδεμία ἄλλη πίστις κέχρηται ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀλλὰ μακάριοι οἱ τοῦτο λαβόντες καὶ ἔχοντες, καὶ σὺν αὐτῷ ἐκ τοῦ βίου ὑπάγοντες· αὐτῶν γὰρ ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

(Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόμου 40 σ. 860 Πατρολ. Μην.).

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

Περὶ προσκυνήσεως τῶν ἁγίων Εἰκόνων.

Λόγος τρίτος βιβλ. III τόμος α'. παρ. 385

Ἱερωνύμου πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων.

Ἐρωτ. Ἰουδ. Τῆς Γραφῆς ὑμῶν μηδαμῶς ἐπιτερεπούσης ὑμῖν προσκυνεῖν τὸν Σταυρόν, τίνος χάριν λοιπὸν αὐτὸν προσκυνεῖτε; Εἵπατε ἡμῖν τοῖς Ἰουδαίοις καὶ Ἑλλήσι καὶ πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσιν ὑμᾶς ἔθνεσι.

Ἀπόκρ. Διὰ τοῦτο ὁ ἀνόητος καὶ ἀναιδεὶς

τῇ καρδίᾳ τάχα συνεχώρησεν ὁ Θεός (°) παντὶ ἔθνεσι σεβόμενῳ τὸν Θεόν, πάντως προσκυνεῖν τι ἐπὶ τῆς γῆς ἔργον ἀνθρώπου ὑπάρχον, ἵνα μηκέτι δύνωνται ἐγκαλεῖν τοῖς Χριστιανοῖς περὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς τῶν Εἰκόνων προσκυνήσεως· Ὅσοι οὖν ὁ Ἰουδαῖος προσεαίνει τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης καὶ τὰ δύο Χερουβίμ

τὰ χωνευτὰ καὶ χρυσά, καὶ τὰς δύο πλάκας ἃς ἐλάξευσε Μωσῆς, μηδαμῶς ἐπιτραπείς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ταῦτα προσκυνεῖν ἢ ἀσπάζεσθαι. Οὕτω καὶ οἱ Χριστιανοί, οὐχ ὡς Θεὸν τὸν Σταυρὸν ἀσπάζόμεθα, ἀλλὰ δευνύντες τὴν τῆς ψυχῆς ἡμῶν γνησίαν πρὸς τὸν Σταυροθέτην διαθέσιν.

Καὶ γὰρ ὡς συνεχώρησεν ὁ Θεὸς προσκυνεῖν πᾶν ἔθνος χειροποιήτα Ἰουδαίους τινὰς πλάκας ἐκείνας ἃς ἐλάτουμεσε Μωσῆς, καὶ τὰ δύο Χερουβίμ τὰ χρυσά, οὕτως καὶ ἡμῖν τοῖς Χριστιανοῖς ἐδωρήσατο ἡμῖν τὸν Σταυρὸν καὶ τὸν ἀγαθὸν ἔργον τὰς εἰκόνας γράφειν καὶ προσκυνεῖν καὶ δεῖξαι τὸ ἔργον ἡμῶν.

**Τοῦ μακαρίου Ἱερωνύμου τῆς αὐτῆς
ἐκσεβοῦς ὑποθέσεως ἐκ τοῦ κατὰ
Βεγγλιαντίου**

Οἱ Χριστιανοὶ πόρρω ἀπέχονται τοῦ ἀποδιδόναι εἰς τὰ κτίσματα τὴν τιμὴν τὴν πρέπουσαν εἰς τὸν Κτίστην. Τιμῶσι τὰ λείψανα, οὕτω μόνον ὥστε νὰ λατρεύωσι τῷ Κυρίῳ, ὅπερ οὐ οἱ Μάρτυρες ἀπέθανον. ἀπονέμεσθαι εἰς τοὺς

δούλους τοιαύτην τιμὴν ἥτις ἀναφέρεται εἰς τὸν Δεσπότην καθὼς οὕτως εἶπεν: «Ὁ δεχόμενος ἡμᾶς ἐμὲ δέχεται.» (Ματθ. κ. ι', 40) Εἰ λαϊκοὶ τινες καὶ εὐσεβεῖς γυναῖκες σέβονται οὕτω τοὺς Μάρτυρας, ὀφείλομεν νὰ τιμῶμεν τὸ εὐσεβὲς αὐτῶν αἶσθημα, διότι καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδικαίωσε τὴν εὐσεβειαν τῆς γυναίκος τῆς ἀλειψάσης αὐτὸν μύρον, καὶ ἐνουθέτησε τοὺς Μαθητάς τοὺς κατηγορήσαντας αὐτῆς διὰ τοῦτο. Εἴπερ οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ Μάρτυρες καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιγεῖν ὥρῃ ἐδέοντο ὑπὲρ ἄλλων, πόσῳ μᾶλλον δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο νῦν, ἂν οὐ ἠξιώθησαν τοῦ μαρτυρικοῦ στεφάνου (!).

Τοῦ Βεγγλιαντίου ἀγιομαχοῦντος καὶ βλασημούντος ὅτι οἱ ἅγιοι δὲν δύνανται νὰ εὐρίσκωνται πανταχοῦ ὥστε νὰ εἰσακούωσι τῶν δεήσεων καὶ νὰ βοηθῶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα αὐτῶν, ὁ θεὸς καὶ Ἱερὸς Ἱερώνυμος ἐμφράττει τοῦτον τὸ στόμα ἀπαντῶν: «οἱ δεδοξασμένοι Ἅγιοι ἀπολυνθοῦσι πάντοτε τῷ Ἀρνίῳ (ὃς ἐστὶν ὁ Χριστὸς) ὅπου ἂν ὑπάγῃ».

(Ἐκ τῆς Ἀποκαλ. κ. ΙΑ' 4).

(!) τοῦ Βεγγλιαντίου βλασημούντος κατὰ τῆς τιμῆς ἣν οἱ εὐσεβεῖς ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἀπονέμουσι τοῖς Ἅγιοις, καὶ εἰς τὰ λείψανα αὐτῶν ὅπως μεσιτεύωσιν ὑπὲρ αὐτῶν. Τιμῶντες γὰρ καὶ προσκυνούντες τὰς αὐτῶν εἰκόνας καὶ λείψανα ὡς ἄγιον τοῦ Θεοῦ, αὐτὸν τιμῶμεν τὸν τῶν ἁγίων Ἄγιον Θεόν· ἐπεὶ καθὼς φησι καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος ἡ τιμὴ τῆς εἰκόνας ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει· καὶ κατὰ τὸν τοῦ Κυρίου λόγον, ὁ δεχόμενος ἡμᾶς ἐμὲ δέχεται· καὶ ἀσπάζομεθα οἱ πιστοὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν μεσιτείαν τῶν ἁγίων· αὐτοὶ γὰρ ἐξέγεναν τὸ αἷμα αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ· καὶ ὡς ἀλλήσαντες καὶ ὁμολογήσαντες καὶ ἐχέαντες τὸ αἷμα αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἅξιοι ἐστί τιμᾶσθαι καὶ σέβεσθαι ὑπὸ τῶν πιστῶν ὡς ἅγιοι τοῦ Θεοῦ· μηδεμίαν γὰρ εἶναι τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν ὃς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν ἵνα ἡμᾶς λυτρώσεται τῆς κατάρτης. (κατὰ Προτεσταντισμὸν).

ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΩ ΘΕΩ ΔΟΞΑ